

DJEČJI VRTIĆ «KORACI»
MATE LOVRAKA 20
10410 VELIKA GORICA
djecjivrtic.koraci@gmail.com

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU PLANA I PROGRAMA RADA VRTIĆA

za ped. god. 2018/19.

Ravnatelj
MAJA HUDIĆ, prof. pedagogije

Velika Gorica, 30. kolovoza 2019.

Izvješće pripremili:

Maja Hudić, ravnateljica

Ana Miličić, psiholog, u z. ravnateljice

Vesna Smojver, pedagog, vanjska stručna suradnica

Kristina Koren, zdravstvena voditeljica

Izvješće vrtića za pedagošku godinu 2018/19. godinu razmatrano je na sjednici Odgojiteljskog vijeća dana 28.8.2019. godine i usvojeno na Upravnom vijeću vrtića 30.8.2019.

Predsjednik Upravnog vijeća:

Ravnateljica:

Maja Hudić, prof.

1. UVOD

Godišnjim planom i programom odgojno – obrazovnog rada u pedagoškoj godini 2018/2019. planirali smo zadaće, sadržaje i aktivnosti za poticanje cjelovitog razvoja djeteta (tjelesnog i psihomotornog razvoja, socio-emocionalnog i razvoja ličnosti, spoznajnog razvoja; govora, komunikacije, izražavanja i stvaralaštva), uvažavajući individualne razvojne potrebe i mogućnosti djeteta.

Na početku pedagoške godine postavili smo ustrojstvo rada u skladu s potrebama i pravima djece, tako da omogućavamo provođenje kvalitetnog programa i siguran smještaj djece u vrtiću. Program smo provodili u skladu sa suvremenom koncepcijom predškolskog odgoja i naobrazbe, polazećih od stvarnih potreba djeteta i njegove osobnosti, u stalnoj dinamičnoj interakciji s obitelji i okruženjem. U ovoj pedagoškoj godini intenzivirali smo fleksibilnu organizaciju cjelovitog programa vrtića u vrijeme rada oba odgojitelja. Unutar objekata omogućavali smo interakciju djece različite dobi, oblikovali mješovite odgojne skupine, te omogućavali provođenje različitih vrsta i sadržaja aktivnosti prema interesu djece različitih dobi.

U svrhu praćenja i valorizacije provedbenih programa koristili smo različite instrumente: ankete za roditelje, inicijalne intervjuje, liste praćenja djeteta, snimanje različitih odgojnih situacija, fotografiranje djece i prezentaciju fotografija uz dopuštenje roditelja, neposredni kontakti s roditeljima, roditeljske sastanke i radionice s roditeljima i djecom, kao i sudjelovanje roditelja u provođenju programa vrtića.

Uz njegovanje materijalno – organizacijskih uvjeta rada, primjenom suvremenih didaktičko metodičkih i pedagoško psiholoških metoda i postupaka u radu stvarali smo uvjete za zadovoljavanje općih i posebnih potreba djeteta.

Radno vrijeme jaslica i vrtića cjelovito se prilagođavalo potrebama djece i roditelja, što je uključivalo i raspored radnog vremena svih djelatnika vrtića.

Strukturiranje radnog vremena, bazirano na 40-satnom radnom tjednu, prilagodili smo dnevnom trajanju odgojno obrazovnog programa, a racionalizaciju radnog vremena broju prisutne djece i kratkotrajnim i dugotrajnim zamjenama prisutnih odgojitelja (kraće ili duže

bolovanje ili trenutnim nedostatkom odgojitelja). Sve to praćeno je mjesečnim listama realizacije satnice za svakog odgojitelja.

Uspješno smo realizirali posebni sportski program, koji je provodio profesor kineziologije svaki dan s 4 odgojne skupine podijeljene u podskupine, kao i verificirani program ranog učenja engleskoga jezika, situacijskim pristupom kroz sva razvojna područja u sklopu redovitog (10-satnog) programa.

Godišnji plan i program odgojno – obrazovnog rada izrađen je i provodio se u skladu sa zakonskim propisima koji se odnose na predškolski odgoj i obrazovanje, a osobito uporište nalazili smo u Zakonu o predškolskom odgoju i naobrazbi te u njegovim izmjenama i dopunama, u Državnom pedagoškom standardu, Nacionalnom kurikulumu za predškolski odgoj, Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece te Prijedlogu koncepcije razvoja predškolskog odgoja.

Osobito smo ponosni što smo uspješno ostvarili cilj i zadatke odgoja za održivi razvoj i stjecanjem statusa Međunarodne eko škole u svibnju 2018 godine. U ovoj pedagoškoj godini smo se uključili u međunarodni projekt „Veliki lov na biljke“ na razini vrtićkih skupina, kao i druge projekte kroz koje su djeca razvijala ekološku osjetljivost i pozitivan odnos prema sebi, drugima, okruženju i prirodi.

Godišnje izvješće odgojno-obrazovnog rada Dječjeg vrtića „Koraci“ za pedagošku godinu 2018/2019. donijelo je Upravno vijeće 30.8.2019., uz prethodnu raspravu i utvrđivanje na Odgojiteljskom vijeću dana 28. kolovoza 2019. godine.

2. USTROJSTVO RADA

U pedagoškoj godini 2018/2019. provodili smo program u 3 objekta s ukupno sedam odgojno-obrazovnih skupina.

Broj upisane djece po skupinama i objektima bio je kako slijedi:

Tablica 1. Odgojno obrazovne skupine u ped. god. 2018/2019.

OBJEKT	DOBNA SKUPINA (GODINA ŽIVOTA)	BROJ DJECE	BROJ ODGOJITELJA
Mate Lovraka 20	Mlađa jaslička skupina (1-2g.) „Tratinčice“	16	2
	Mješovita jaslička skupina „Žabice“	21	2
Mate Lovraka 43	Starija jaslička „Zvezdice“ (2-3g)	20	2
	Srednja vrtićka skupina „Patkice“ (4-5g)	19	2
Alojzija Stepinca 12	Mješovita vrtićka „Jabučice“ (4-6g)	26	2
	Mlađa vrtićka skupina „Jagodice“ (3-4)	21	2
	Starija vrtićka skupina „Loptice“(5-7g)	26	2
UKUPNO	7	149	14

2.1. Upisana i ispisana djeca tijekom pedagoške godine

U pedagoškoj godini 2018/2019. u Dječji vrtić Koraci upisalo se ukupno 29 djece, od toga veći dio na početku pedagoške godine, a manji dio tijekom pedagoške godine, kako je prikazano u tablici:

Tablica 2. Broj upisane djece u ped. god. 2018/2019.

	Broj djece
Polazak u 9.mj.2017.	19
Polazak kasnije kroz pedagošku godinu	10

Najviše novoupisane djece, čak 25 od 29, bilo je jasličke dobi, 2016. i 2017.godište.

U pedagoškoj godini 2018/2019. iz Dječjeg vrtića Koraci ispisalo se ukupno 44 djece, pri čemu 13 djece tijekom pedagoške godine i 31 na kraju pedagoške godine (od toga najveći dio, 23 djece, radi polaska u osnovnu školu).

Tablica 3. Razlozi ispisa djece iz vrtića u ped god. 2018/2019.

RAZLOG	BROJ DJECE
Odustali od polaska	1
Odustali u tijeku adaptacije	1
Preseljenje u drugi grad	2
Preseljenje u drugu državu	2
Zdravstveni razlozi (često pobolijevanje djeteta)	7
Smrt ili bolest člana obitelji	/
Prelazak u drugi gradski vrtić	7
Polazak u OŠ	23
Boravak doma s roditeljima	1
Ostalo	/
UKUPNO	44

Upisana djeca bila su korisnici redovitog 10-satnog programa. Obzirom na potrebe roditelja i mogućnosti vrtića za smještajem djece u jaslice i vrtić vodili smo brigu o razvojnim potrebama djece strukturiranjem odgojnih skupina različite dobi djece.

Poštujući uvjete rada u skupini djece različite dobi, a napose individualne potrebe djeteta, program smo provodili tako da može svako dijete zadovoljiti svoje opće i posebne potrebe.

Provodeći program u skupini djece različite dobi opažamo osobito pozitivne efekte rada koji se očituju:

- boljim socioemocionalnim vezama i odnosima u skupini
- prirodnijim oblicima učenja djeteta
- senzibiliziranjem starije djece prema mlađima s manje konfliktnim situacijama
- bližom obiteljskom atmosferom u općoj kvaliteti življenja mlađe i starije djece.

Redoviti program vrtića obogaćivali smo sadržajima iz kulture, sporta i stranih jezika. Nastavili smo provoditi kraći program ranog učenja engleskog jezika (2 puta tjedno po 45 min) u mješovitoj skupini i program cjelodnevnog učenja engleskog jezika u starijoj skupini.

Obogaćivali smo redoviti program i svakodnevnim sportskim aktivnostima u svim vrtićkim skupinama pod vodstvom profesora kineziologije.

Tablica 4. Sudjelovanje djece u posebnim programima

	Rano učenje engleskog jezika	Sportski program
Ukupno	35	48

Uz odgojitelje, o djeci i cjelovitom funkcioniranju vrtića je skrbio i tim:

- Ravnateljica, prof.pedagogije
- Stručna suradnica, prof.psihologije
- Vanjska suradnica, prof.pedagogije
- Zdravstvena voditeljica, vanjska suradnica
- Tajnica-pravnica, vanjska suradnica
- Knjigovođa, vanjski suradnik
- Spremačice-servirke

- Domar

Tijekom pedagoške godine radili smo preraspodjelu radnog vremena radi pokrivanja kraćih bolovanja i odlaska odgojitelja i stručnih suradnika na stručna usavršavanja izvan ustanove tijekom cijele pedagoške godine.

2.2. Ljetna organizacija rada

Tijekom ljetnih mjeseci provodili smo posebnu organizaciju rada. Ljetna organizacija rada u Dječjem vrtiću „Koraci“ trajala je od 1. srpnja do 30. kolovoza 2019.godine. U ljetnim mjesecima nisu se provodili kraći programi učenja stranih jezika, program sporta niti program predškole. Rad je bio organiziran u objektu Alojzija Stepinca 12.

Ljetno radno vrijeme vrtića bilo je od 7 do 17 sati, uz jutarnje dežurstvo od 6,30 u prizemlju objekta Alojzija Stepinca 12. U uvjetima ljetne organizacije rada, do posebnog izražaja je dolazila timska suradnja odgojitelja iz različitih odgojnih skupina koji su svi boravili u istom objektu. Nužna je bila suradnja odgojitelja iz međusobno spojenih grupa, koji su zajedno u istoj sobi, te zajednički vode dokumentaciju, planiraju rad, razmjenjuju informacije o djeci i surađuju s roditeljima. No, osobitu pažnju smo posvetili timskom planiranju za vrijeme boravka na dvorištu kojeg su koristila sva djeca više ili manje istovremeno. S obzirom da je istovremeno u dvorištu vrtića boravio veliki broj djece i isto tako veliki broj odgojitelja, bilo je planirano da svaki radni dan po jedan odgojitelj bude zadužen za planiranje aktivnosti koje će se provoditi na vanjskim prostorima vrtića, pritom pazeći da se aktivnosti sadržajno izmjenjuju (likovne, glazbene, sportske, istraživačke, životno-praktične...) te je to tako i realizirano i dokumentirano:

3. MATERIJALNI UVJETI RADA

Materijalne uvjete rada provodili smo u skladu s postavljenim ciljem: stvaranje poticajnog okruženja za kvalitetno provođenje programa vrtića. Da bismo ostvarili postavljeni cilj, postavili smo bitne zadaće koje smo tijekom pedagoške godine realizirali kako slijedi:

- Oblikovali smo poticajno okruženje koje omogućuje kretanje, neovisnost, interakciju i privatnost djeteta: u tu svrhu vršili smo snimanje različitih potreba za unapređivanje materijalnih uvjeta rada, te u interakciji s odgojiteljima vršili nabavu didaktičkih sredstava i pomagala. Veliki doprinos u oblikovanju poticajnog okruženja pridajemo odgojiteljima u interakciji s roditeljima, čijim radom su prikupljani različiti pedagoški neoblikovani materijali i stvarane nove vrijednosti.
- Prilikom opremanja prostora vodili smo brigu o bogatstvu, raznovrsnosti, dostupnosti, i iskoristivosti sredstava, pomagala i materijala za rad: uvijek smo opremali prostor i nadopunjavali ga didaktičkim sredstvima, pomagalima i igračkama nakon snimanja i evaluacije realnih potreba i učinkovitog korištenja postojećeg.
- Praćenjem aktivnosti djece, vršili smo stalne korekcije, preinake i dopune materijalne sredine kako bi odgovaralo promjenjivim interesima djece koja u njemu žive, istražuju i uče: protokolima praćenja i korekcijama rada po dobivenim rezultatima nastojali smo omogućiti djeci kretanje, neovisnost i korištenje svih prostora, sredstava i pomagala u igri, istraživanjima, aktivnosti i učenju djece. Takovom radu pridonosio je i rad na individualnim projektima odgojnih skupina.
- Osiguravali smo djeci aktivno istraživanje i interakciju s odraslima, drugom djecom i materijalima, vodeći brigu o sigurnosti djece u unutarnjem i vanjskom prostoru: cjelovitom zbrinjavanju djece, odgoju i obrazovanju prilazili smo, prije svega, s aspekta sigurnosti djece u unutarnjem i vanjskom prostoru.
- Prije početka pedagoške godine, na objektu Alojzija Stepinca 12 je promijenjena stolarija i oličeni zidovi, a u dvorištu smo postavili nova igrala (kućica s toboganom i dvije ljuljačke), dok je na kraju pedagoške godine oličen objekt M.Lovraka 43.
- Sve sobe u svim objektima su u rujnu 2018. nadopunjene opremom (stolovi, stolci za djecu, police, posteljina, pribor za jelo) te igračkama i didaktikom (drvene umetaljke, slikovnice, plišane igračke, kutiće kuhinje i malog majstora...), što je tijekom pedagoške godine još nadopunjavano prema potrebi.

4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Na početku pedagoške godine postavili smo cilj ovoga područja rada: stvaranje optimalnih uvjeta za tjelesni razvoj i očuvanje zdravlja djece.

Osnovni preduvjet za cjeloviti rast i razvoj svakog djeteta, osiguravanje je zdravog i sigurnog ozračja u kojem dijete boravi, a koji će doprinijeti realizaciji optimalnih uvjeta za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba djeteta.

Zdravstvena voditeljica vrtića je obavljala poslove očuvanja i unapređivanja zdravlja i sigurnosti djece, njihove prehrane i higijensko sanitarnih uvjeta smještaja. Također je brinula i o zdravlju te potrebnim sanitarnim i zdravstvenim uvjetima kao i potrebnim tečajevima zaposlenika vrtića. To podrazumijeva niz preventivnih mjera i zadaća za svu upisanu djecu koja su bila smještena na tri lokacije vrtića. Za sva tri područja rada (sigurnost i zaštita zdravlja, prehrana, higijensko sanitarni uvjeti) zdravstvena voditeljica vrtića je vodila opsežnu propisanu zdravstvenu dokumentaciju.

Za svako dijete u vrtiću, prilikom upisa se otvara zdravstveni karton, a preduvjet za upis je bila potvrda liječnika prije upisa u vrtić koja ukoliko je potrebno sadržava dodatne napomene liječnika zdravstvenom voditelju, te knjižica cijepljenja. Djeca koja nisu cijepljena, ne bi smjela pohađati kolektiv. Nakon svakog provedenog cijepljenja, roditelji su donosili potvrdu liječnika koja se unosi u zdravstveni karton djeteta.

4.1. Čuvanje i unapređenje zdravlja djece

Zdravstvena zaštita djeteta u vrtiću organizirana je i provedena na način da čuva i unaprijedi zdravlje djece i to: njega djeteta s posebnim zdravstvenim potrebama te praćenje situacija prisutnih tijekom boravka u vrtiću, osiguravanje odgovarajućih sanitarno-higijenskih uvjeta. Unapređenje i očuvanje zdravlja započinje prvenstveno edukacijom djece, potom roditelja i odgajatelja, što ovisi o aktualnim potrebama, uz pomoć predavanja, individualnih edukacija kroz razgovor te prigodnih letaka. Kako bi se uspješno očuvalo i unaprijedilo zdravlje djece provedeni su inicijalni razgovori s roditeljima koji su koristili kao jedna od metoda procjena zdravstvenih potreba djeteta potkrijepljenih odgovarajućom zdravstvenom dokumentacijom.

Povećavali smo efikasnost suradnje svih sudionika u odgojno obrazovnom procesu za očuvanje i unapređenje zdravlja djece. Radili smo na:

- osvještavanju djeteta o važnosti brige za vlastito zdravlje kroz edukativne radionice „Sunčalica“ i „Tablete nisu bomboni“ u suradnji s Ljekarnama Zagrebačke županije
- podržavanju djeteta u stvaranju navika zdravog načina života (higijenske navike, navike vezane uz prehranu, odmor i kretanje) kroz projekt „Zdravoljupci“
- osposobljavanju djeteta za samozaštitu i adekvatno reagiranje u potencijalno opasnim situacijama
- planiranju jelovnika – zdrava prehrana i kultura prehrane
- skrbi o primjerenom dnevnom ritmu djece ovisno o dobi i individualnim potrebama djece
- skrbi za primjeren svakodnevni boravak djece na zraku
- praćenju tjelesnog razvoja djece i posebnih prehrambenih i zdravstvenih potreba djeteta
- osiguravanju pravilnih higijensko-sanitarnih i mikroklimatskih uvjeta
- kompletiranju dokumentacije o zdravstvenom statusu i pobolu djeteta
- edukaciji odgojitelja i drugih djelatnika u suvremenim pristupima u prevenciji bolesti i očuvanju zdravlja te osposobljavanju za pružanje prve pomoći kroz edukaciju zaposlenika „Najčešća zdravstvena stanja u vrtiću i kako reagirati“
- preventivnom djelovanju na osiguravanju higijensko zdravstvenih uvjeta u vrtiću
- pravodobnom reagiranju svih djelatnika na potencijalno opasne situacije u okruženju vrtića
- edukaciji i stručnoj pomoći roditeljima u zaštiti i očuvanju djetetova zdravlja kroz roditeljske sastanke i edukativno-informativne letke u Kutićima za roditelje na temu zaštite od sunca, zaštite od krpelja, vodenih kozica itd.
- prikupljanju općih i posebnih podataka o zdravstvenom statusu djeteta

Na početku i na kraju pedagoške godine, provedeno je mjerenje visine i tjelesne mase sve djece vrtićke dobi. U sljedećoj tablici su prikazani prosječni rezultati mjerenja po skupinama. Iz tablice vidimo da je zabilježen porast visine od jeseni 2018. do proljeća 2019. za 4,4 cm kod djevojčica, odnosno za 4,3 cm kod dječaka. Također se može uočiti i porast tjelesne težine, prosječno za 1,5kg kod dječaka i za 2kg kod djevojčica.

Tablica 5. Prosječna visina i težina djece vrtićke dobi na početku i na kraju pedagoške godine, po spolu.

		Početno mjerenje, listopad 18.		Završno mjerenje, lipanj 19.	
		Visina (cm)	Težina (kg)	Visina (cm)	Težina (kg)
Jagodice 3-4 god.	M	99,8	15,7	104,4	17,6
	Ž	106,0	18,2	110,8	19,6
Patkice 4-5 god.	M	108,9	19,5	112,8	20,2
	Ž	105,5	18,5	110,3	20,6
Jabučice 4-6 god.	M	113,2	20,7	116,9	22,1
	ž	116,4	21,2	120,6	23,3
Loptice 5-7 god.	M	117,2	21,8	122,3	23,7
	Ž	116,4	21,9	120,1	24,2

4.2. PREHRANA DJECE

U prehrani djece vodili smo se principima zdrave prehrane u skladu s "Programom zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane u dječjim vrtićima". Svakodnevno smo osigurali 4 obroka koji su kalorijski zadovoljavali potrebe djece jasliske odnosno vrtićke dobi. Pritom smo poštivali individualnost dječjih potreba pri konzumaciji obroka te se pridržavali mjera sigurnosti prilikom skladištenja, pripreme i posluživanja hrane. Voda, nezaslađeni čaj i voće su bili dostupni djeci tijekom cijelog dana u sobama dnevnog boravka, kao i tijekom boravka na zraku.

Jelovnici su se planirali tjedno te se stavljaju na oglasne ploče svakog objekta i na web stranicu vrtića kako bi bili dostupni roditeljima. Prehrana primarnog 10-satnog programa u vrtiću obuhvaća četiri obroka: doručak, ručak te prvu i drugu užinu odnosno prosječan unos od 75 do 80 posto energetske i prehrambene potrebe u 24 sata odnosno dvije trećine ukupnih

dnevnih energetske potrebe sukladno prehranbenim standardima. Vrijeme obroka bilo je prilagođeno kronološkoj dobi djece te je usklađeno s ostalim aktivnostima u zadovoljavanju primarnih potreba djeteta tijekom dana (dnevni ritam). Jelovnik se obogaćivao sezonskim voćem i povrćem sukladno godišnjem dobu. Djeci je osigurana stalna dostupnost pitke vode i cjelodnevne ponude voća u prostorima u kojima borave tijekom redovnog programa. Dječji vrtić "Koraci" osigurava prehranu prema važećim prehranbenim standardima i normativima koji su određeni "Programom zdravstvene zaštite, higijene i pravilne prehrane u dječjim vrtićima":

- prehrana djece predškolske dobi temelji se na cjelovitim žitaricama, sezonskom voću i povrću,
- u skupini mesa prednost se daje lako probavljivim vrstama poput mesa peradi, junetine ili teletine;
- u skupini mlijeka i mliječnih proizvoda naglasak je bio na fermentiranim mliječnim proizvodima, te punomasnom mlijeku i sirevima, minimalno jednom dnevno
- salata je sezonska
- omogućena je dovoljna količina kruha kod ručka, gdje nije ponuđena tjestenina ili drugi prilog koji sadrži ugljikohidrate
- voće je na jelovniku obavezno svaki dan barem jednom dnevno.

U siječnju 2019. proveli smo anketu među roditeljima i odgojiteljima vezano uz prehranbene navike njihove djece, odnosno djece u njihovim skupinama, s ciljevima:

1. utvrđivanja trenutnog stanja kulture prehrane djece i stavova roditelja,
2. unapređivanja i obogaćivanja vrtićkog jelovnika.

Pitanja za roditelje su uključivala naviku zajedničkog doručkovanja s djetetom, naviku kupovanja pekarskih proizvoda putem do vrtića, vrstu međuobroka koju najčešće daju svojoj djeci, te nekoliko pitanja otvorenog tipa vezano uz to koje namirnice njihova djece najviše vole jesti, koje odbijaju jesti, i kako na koji način roditelji nude nove namirnice i pružaju model isprobavanja novih namirnica. Analiza anketa je učinjena posebno u odnosu na vrtićku djecu i posebno u odnosu na jasličku djecu. Roditelji su u velikoj mjeri izrazili zadovoljstvo ponuđenim obrocima u vrtiću.

Pitanja za odgojitelje su uključivala procjenu broja djece koja redovito doručkuju u vrtiću, djece koja odbijaju doručak / ručak / užinu u vrtiću, da li potiču djecu da sve pojedu s tanjura i što čine s nepojedenom hranom te također na koji im način odgojitelji nude nove

namirnice i svojim primjerom pružaju model isprobavanja novih namirnica. Također smo ostavili prostora za sugestije, komentare i kritike vezano uz tu tematiku.

U skladu s gore spomenutim ciljem obogaćivanja ponude obroka u vrtiću, kroz ovu pedagošku godinu u jelovnik smo uvrstili nekoliko novih namirnica. U obliku namaza ponudili smo slanutak (hummus) te namaz od sira s vlascem, što je bilo djelomično uspješno te će se nastaviti nuditi djeci kako bi se priviknuli na nove okuse. S obzirom na veliki udio šećera koji djeca unose ukupno tijekom dana, u vrtiću se posluživao čaj bez šećera. A kao zamjena za običan jogurt, uvedeno je acidofilno mlijeko. Kao prilog umjesto riže, ponekad je serviran ječam, što su djeca dobro prihvatila, kao i zobenu kašu kuhanu na mlijeku s grožđicama ili cimetom za doručak. Uz sezonsko voće, pokušali smo uvesti i egzotično voće poput avokada i ananasa, što je izazvalo zanimanje kod djece.

Povodom Svjetskog dana zdrave hrane, pozvali smo djecu i njihove roditelje na jedan zajednički **Tradicionalan hrvatski doručak** (16.10.) koji se sastojao od kukuruznog kruha, svježeg sira i vrhnja, kuhane palente s jogurtom i bijele kave. Time smo nastojali osvijestiti važnost doručka kao prvog obroka u danu, osnažiti suradnju s roditeljima uključivanjem u zajednički doručak u sobi dnevnog boravka njihovog djeteta, kao i jedan radni dan u godini pružiti im priliku za zdrav i kvalitetan doručak zajedno s njihovom djecom.

4.3. KONTINUITET DOLASKA DJECE U JASLICE/VRTIĆ

Praćenjem kontinuiteta dolaska djece u jaslicama u prvih nekoliko adaptacijskih mjeseci, dolaznost je bila između 60 i 70%. Dobrom pripremom materijalno-organizacijskih, kadrovskih i programskih uvjeta za smještaj djeteta u jaslice/vrtić uspijevamo zadržati kontinuitet dolazaka novoupisane djece, pri čemu i nadalje radimo na smanjivanju dolazaka s prekidima. Najniža dolaznost, oko 50% upisane djece, bila je u jasličkoj skupini u 12.mj. tijekom Božićnih blagdana, te u 5.mj. za vrijeme epidemije vodenih kozica u toj skupini.

Prosječno najviše dolazeće djece je bilo u starijim vrtićkim skupinama Loptice i Jabučice. U tim skupinama se primjećuje pad dolaznosti nakon 31.5. kad je završio program

predškole te se jedan dio djece školskih obveznika ispisao iz vrtića. Ostale vrtićke skupine bilježe kontinuirano podjednaku dolaznost kroz cijelu godinu. Značajan pad broja dolazeće djece primjećuje se u ljetnim mjesecima u svim skupinama, za vrijeme korištenja godišnjih odmora roditelja i za vrijeme ljetne organizacije rada u vrtiću.

Prosječna dolaznost na razini cijelog vrtića je bila najviša u rujnu i listopadu (83% od broja upisane djece), a najniža u siječnju, kad je u vrtiću boravilo svega 61% djece. Napravili smo posebnu analizu i samo za vrtićke skupine, s obzirom da niska dolaznost u najmlađoj jasličkoj skupini utječe na cjelokupan prosjek.

Tablica 6. Udio dolazeće djece po mjesecima, izražen u postotcima, na razini cijelog vrtića, i na razini vrtićkih skupina.

	9.	10.	11.	12.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
S v e skupine	83%	82%	81%	77%	61%	76%	75%	68%	78%	67%
S a m o vrtićke skupine	85%	87%	85%	80%	61%	77%	80%	71%	84%	68%

Istražili smo najčešće razloge izostanaka djece:

- zbog bolesti djeteta izostaje 52,7 % djece
- zbog godišnjih odmora roditelja izostaje 24,7 % djece
- zbog boravka djeteta kod bake, djeda izostaje 22,6 % djece

Prikaz 1. Razlozi izostanka djece

Zdravstveni problemi u ovom razdoblju povezani su još nedovoljno razvijenom otpornošću prema infekcijama, nepravilnom prehranom te često boravkom u kolektivu. Visoka učestalost akutnih i recidivnih respiratornih infekcija karakteristična je za razdoblje ranog djetinjstva u svim zajednicama. Isto tako karakteristična je i pojava dječjih zaraznih bolesti. Pobol djece praćen je kroz cijelu godinu, na osnovu liječničkih potvrda koje roditelji donose nakon preboljele bolesti. Istražili smo zbog kojih bolesti djeca najčešće izostaju, a roditelji su donosili valjanu liječničku ispričnicu. U svim skupinama najčešće su prisutne akutne respiratorne bolesti, potom bolesti oka i uha te bolesti probavnog trakta, što je vidljivo iz sljedeće tablice:

Tablica 7. Prikaz vrsta oboljenja prema ukupnoj zastupljenosti u odgojno-obrazovnim skupinama

Odgojna skupina	Zarazne bolesti	Bolesti živčanog sustava	Bolesti dišnog sustava	Bolesti oka i uha	Bolesti probavnog trakta	Ostale bolesti	Ukupno
Loptice	1	0	5	4	0	3	13
Jabučice	1	0	2	5	0	10	18
Jagodice	4	0	4	6	0	8	22
Patkice	0	0	5	7	0	6	18
Zvjezdice	4	0	11	2	0	13	30
Žabice	14	0	11	2	0	16	43
Tratinčice	10	0	14	7	1	28	60

Vodili smo propisanu zdravstvenu dokumentaciju djece u skladu s Pravilnikom o obrascima zdravstvene dokumentacije u dječjem vrtiću (2002.).

5. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD

Evaluacija odgojno obrazovnog procesa temelji se na procjeni odgojitelja i stručnih suradnika i primjeni određenih tehnika i instrumenata: upitnika, protokola, video zapisa, pedagoške dokumentacije.

U odnosu na vrstu programa koja se provodi u našem vrtiću, izvješće sadržava i realizaciju bitnih zadataka u redovitom programu u odgojnim skupinama.

Iz složene i dinamičke strukture odgojno - obrazovnog procesa izdvajamo slijedeće segmente:

5.1. Realizacija razvojnih zadataka u odnosu na dijete

5.2. Prilagodba djece

5.3. Rad s djecom s posebnim potrebama

5.4. Unapređivanje poticajnog razvojnog okruženja u funkciji istraživanja i učenja djece

- 5.5. Ekološka dimenzija kurikuluma
- 5.6. Primjena projektne metode u radu
- 5.7. Dokumentiranje odgojno obrazovnog procesa
- 5.8. Ostvarivanje programa *predškole*
- 5.9 Program ranog učenja stranog jezika integriran u redoviti program
- 5.10. Kraći sportski program
- 5.11. Obogaćivanje redovitog programa.

5.1. REALIZACIJA RAZVOJNIH ZADAĆA U ODNOSU NA DIJETE/SKUPINU

Spoznaje o specifičnim osobinama i zakonitostima razvoja djeteta predškolske dobi, polazište su za procjenjivanje aktualnog razvoja djeteta i planiranje sljedeće zone u razvoju.

Važan cilj Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj njihovih kompetencija. Postizanje ovog cilja temelji se na shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića te prihvatanju integrirane prirode njegova učenja u organizaciji odgojno-obrazovnoga procesa u vrtiću.

Djeca jednake kronološke dobi mogu se u velikoj mjeri razlikovati po svojim razvojnim mogućnostima i kompetencijama. Zato se kompetencije potiču i promatraju u kontekstu razvojnih mogućnosti svakog djeteta posebno, a ne njegove kronološke dobi.

U planiranju i oblikovanju kurikuluma bitni zadaci bili su:

- poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece te osiguranje primjerene potpore razvoju kompetencija, usklađene s individualnim posebnostima i razvojnim karakteristikama svakog djeteta
- ostvarivanje individualiziranoga i fleksibilnoga odgojno-obrazovnog pristupa kojim se omogućava zadovoljenje različitih potreba djece (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.)

Pratili smo razvojna postignuća svakog djeteta u skupini kroz Razvojne mape koje su kreirane u suradnji sa stručnim suradnicama pedagoginjom i psihologinjom, a sadržavale su razvojne procjene odgojitelja i likovne radove djece.

U ovoj godini posebnu smo pažnju posvetili unapređivanju rada u tzv. poslijepodnevnom dežurstvu, provedbom ankete za odgojitelje pod nazivom „Aspekti rada odgojitelja u poslijepodnevnom dežurstvu“ te na temelju rezultata ankete namjeravamo i u sljedećoj pedagoškoj godini nastaviti sa pomnijim planiranjem kasno poslijepodnevnih aktivnosti. Na odgojiteljskom vijeću održanom 17.travnja 2019., provedena je anketa koju je ispunilo 12 odgojiteljica. Odgojitelji procjenjuju da na dežurstvu, koje je organizirano u zadnjih sat vremena rada vrtića (16-17h u objektima u ulici M.Lovraka, odnosno 16.30-17.30 u objektu u ul. Alojzija Stepinca), prosječno prisutno 15-ak djece. Evidencija o prisutnosti djece na dežurstvu se vodi u zasebnoj bilježnici, a točno vrijeme odlaska djece se bilježi i u toj bilježnici, i na tjednim evidencijskim listama svake skupine. Svi odgojitelji koji su sudjelovali u anketi smatraju da pružaju roditeljima konkretne, ali osnovne informacije o njihovom djetetu, dok nešto manje od polovice anketiranih odgojitelja daje i detaljnije informacije o djetetovim potrebama i interesima. Odgojitelji izjavljuju da često planiraju poticaje za djecu na dežurstvu, a često koriste i situacijske poticaje i potiču slobodnu igru. Jedna odgojiteljica rijetko planira poticaje, dok ih troje uvijek pušta djecu da provedu dežurstvo u slobodnoj igri. Velika većina odgojiteljica smatra da nema potrebe za posebnom bilježnicom u koju bi se planirale aktivnosti / zapisali ponuđeni poticaji za djecu na dežurstvu. Međutim, u suradnji s pedagoginjom, razmotrit će se o takvom načinu dokumentiranja za sljedeću pedagošku godinu, na način da bi dežurni odgojitelj u istu bilježnicu pisao i popis prisutne djece i poticaje koje im je pripremio, a s ciljem unapređivanja rada u tzv. poslijepodnevnom dežurstvu.

5.2. PRILAGODBA DJECE

Prilagodba na jaslice izuzetno je stresno razdoblje u životu djeteta i roditelja, jer znači prvo odvajanje djeteta od roditelja i upoznavanje i prilagođavanje na novi ritam aktivnosti, novi prostor, djecu i nepoznate odrasle osobe.

Odgojitelji i stručni tim vrtića realizirali su pripreme i postupke za prijem djece u jaslice. U odnosu na dijete provedeni su sljedeći postupci:

- Inicijalni intervju (obavljaju ga stručni suradnici, dominantno u lipnju, ali i tijekom pedagoške godine)
- Roditeljski sastanak (u mjesecu rujnu)
- Postepeno prilagođavanje djeteta: Za svako dijete je s roditeljem dogovoren »individualni kalendar» privikavanja.
- Uključivanje roditelja: Roditelji su dobili preporuku stručnih suradnika o važnosti osobnog uključivanja i boravka s djetetom prvih dana u skupini. Većina roditelja je to pravo i preporuku koristila dva do tri dana djetetova boravka u skupini
- Priprema odgojitelja: U odnosu na odgojitelje organizirani su individualni i grupni oblici stručne suradnje i podrške u kolovozu, rujnu i listopadu.

Pripremljeni su i osigurani sljedeći uvjeti:

- Zajednički rad odgojitelja – fleksibilno, prema procijenjenoj situaciji
- Poticajno okruženje u skladu s potrebama djece - dobro pripremljena i bogata materijalna sredina
- Pomoć i podrška stručnog tima u odgojnim skupinama.

Izloženost djece i roditelja stresnim situacijama prvih tjedana polaznja vrtića (grčevit plač djeteta pri odvajanju, regresija u ponašanju i razvoju, odbijanje hrane) dovođila je do pojačane osjetljivosti i emotivne iscrpljenosti roditelja, a time i otežavane prilagodbe djeteta. Zbog toga se češće javljala potreba za stručnim intervencijama članova stručnog tima i savjetodavnim radom s roditeljima. Razgovori stručnih suradnika i odgajatelja s roditeljima bili su usmjereni na davanje podrške, pomoći i razumijevanja roditeljima kao i na savjetovanje o načinima ublažavanja stresnih reakcija.

Tijekom godine bilo je 29 novoupisane djece, od toga 25 u jaslicama. Njihovo ponašanje tijekom prilagodbe praćeno je kroz tablicu, pri dolasku u skupinu, tijekom boravka u skupini i pri odlasku kući.

Tablica 8. Broj novoupisane djece po skupinama.

Odgojna skupina	Broj djece u procesu prilagodbe
-----------------	---------------------------------

Tratinčice (12-18mj)	17
Žabice (18-36 mj)	5
Zvezdice (2-3g.)	3
Patkice (4-5 g.)	1
Jagodice (3-4g.)	3
Loptice (5-7g.)	0
Jabučice (4-6g)	0
Ukupno:	29

Praćenjem različitih oblika ponašanja djeteta prilikom dolaska u jaslice/vrtić, opažamo najčešće plač djeteta, grčevitu vezanost za roditelje i zabrinutost roditelja u prvim danima njegova dolaska. Dio djece odbija i fizički kontakt s odgojiteljem

Ostala specifična ponašanja tijekom boravka u skupini su najčešće:

- Osamljenost, povučenost
- Promatrači u igri
- Stalno prati odgojiteljicu
- Odbijanje kontakta s drugom djecom
- Stalno pita za roditelje
- Odbija hranu
- Odbija spavanje

Odgojitelji procjenjuju prilagodbu djece u jaslicama kao:

- Laku kod 7-ero djece
- Normalnu kod 18-ero djece
- Tešku kod 4-ero djece

Možemo zaključiti da je prilagodba sve novoupisane djece bila uspješna i da je u prosjeku trajala do mjesec dana.

5.3. SKRB ZA DJECU S POSEBNIM POTREBAMA

Na početku pedagoške godine postavili smo cilj koji smo i realizirali kako slijedi:

- Kvalitetno smo uključivali djecu s posebnim potrebama u postojeće programe te identificirali i vršili opservaciju novoupisane djece s posebnim potrebama.
- Izrađivali smo individualizirane planove i programe za djecu s posebnim potrebama i s teškoćama u razvoju, kao i za djecu s odgodama za školu za tekuću pedagošku godinu,

Intenzivnim radom na postizanju postavljenog cilja realizirali smo postavljene zadaće kako slijedi:

- Prepoznali smo i identificirali posebne potrebe djeteta i realizirali individualizirani program
- Intenzivirali smo suradnju odgojitelja, roditelja i stručnih suradnika na iznalaženju adekvatnih odgojnih i terapijskih postupaka i provedbi individualnih programa
- Zadovoljavali smo posebne potreba djeteta
- Pratili napredovanje djeteta
- Obrazovali smo odgojitelje za prepoznavanje posebnih potreba djeteta
- Osvješčivali smo roditelje o postojanju posebne potreba kod djeteta
- Edukativno-savjetodavni rad s roditeljima
- Upućivali smo roditelje na vanjske institucije
- Zajednički su surađivali odgojitelj, roditelj i stručni suradnici za pomoć djetetu s posebnim potrebama

U ovoj pedagoškoj godini, izrađeno je četiri individualiziranih odgojno obrazovnih planova za djecu iz 4 različite skupine. Za dvoje djece je pisano mišljenje stručnog tima, u svrhu obavljanja kontrolnih pregleda kod vanjskih institucija (Specijalna bolnica Goljak, Poliklinika SUVAG), te za dvoje djece na zahtjev nadležnog Centra za socijalnu skrb. Također, posebnu smo skrb vodili o djeci s posebnim zdravstvenim potrebama kao što su alergije na hranu i febrilne konvulzije.

Stručna suradnica psihologinja završila je edukaciju kod prof. Snježane Bilać o prepoznavanju teškoća izvršnih funkcija kod neurorizične i prijevremeno rođene djece, što je znatno doprinijelo kvalitetnom radu s neurorizičnom djecom i njihovim roditeljima.

5.4. UNAPREĐIVANJE POTICAJNOG OKRUŽENJA U FUNKCIJI ISTRAŽIVANJA I UČENJA DJECE

Okruženje dominantno određuje kvalitetu iskustava djece rane dobi, a time i kvalitetu učenja (Slunjski,2008)

Mijenjanje i obogaćivanje poticajnog okruženja u ovoj pedagoškoj godini obuhvaćalo je prostorno materijalne promjene u okruženju kao i analizu poticaja (primjerenost, funkcionalnost, složenost, kreativnost).

Prostorna dimenzija konteksta šalje poruku djetetu kako se u tom prostoru živi (Hendrick). Ona se reflektira u unutrašnjem i vanjskom prostoru vrtića, koji je optimalne veličine. Cjelokupni unutrašnji prostor u funkciji je igre i istraživanja, on se mijenja i nadopunjuje ovisno o aktualnim interesima i potrebama djece, mijeni godišnjih doba, blagdanima.

U vanjskom prostoru vrtića ove godine formirani su novi zeleni centri; povrtnjak i cvijetnjak. Oličeni su stupovi, gume i betonske površine te postavljena nova igrala (penjalica s toboganom i ljuljačkama).

Raznovrsni poticaji utjecali su na razvoj i učenje djece. U svim skupinama prisutan je veći interes djece, složenija simbolička igra, vremenski duže trajanje igre i aktivnosti.

Atraktivni poticaji utjecali su na spoznajni aspekt razvoja djeteta, razvoj pažnje, a i na socijalni razvoj te suradnju i komunikaciju djece. Izdvajamo kao atraktivne i djeci zanimljive poticaje i sredstva u istraživačkom centru, prirodne materijale, posebno drvo, senzorne poticaje i svijet životinja.

Prilikom osmišljavanja okruženja odgojitelji poštuju načelo o pravu djeteta da prihvati ili ne poticaj i da se njime bavi u skladu s njegovim interesima i razvojnim sposobnostima.

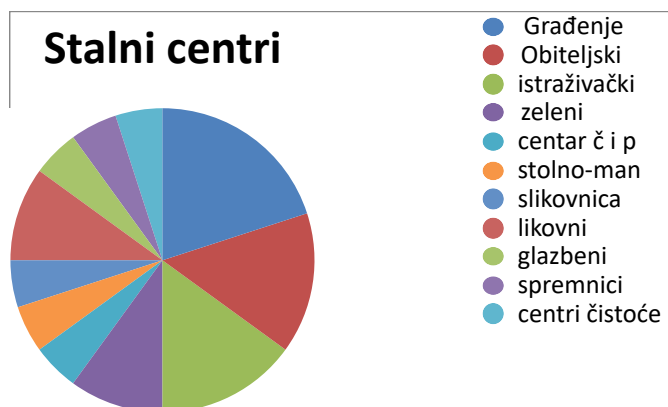
Vođena prirodnom znatiželjom djeca ulažu mnogo vremena i energije istražujući okruženje u kojem borave. Proces učenja djeteta ostvaruje se kroz bezbrojne interakcije s materijalima, drugom djecom i odraslima. Prema konstruktivističkoj paradigmi znanje se definira kao subjektivni proces sa spiralnom progresijom, a razumijevanje kao kontinuirani

razvojni proces u kojem dijete prolazi put od niže do više, složenije razine znanja. Djeca svoja znanja neprestano izgrađuju, dograđuju i rekonstruiraju.

U ovoj pedagoškoj godini formirani su eko centri u svim skupinama, s ciljem istraživanja i učenja o biljnom i životinjskom svijetu, klasifikaciji i odlaganju otpada u spremnike.

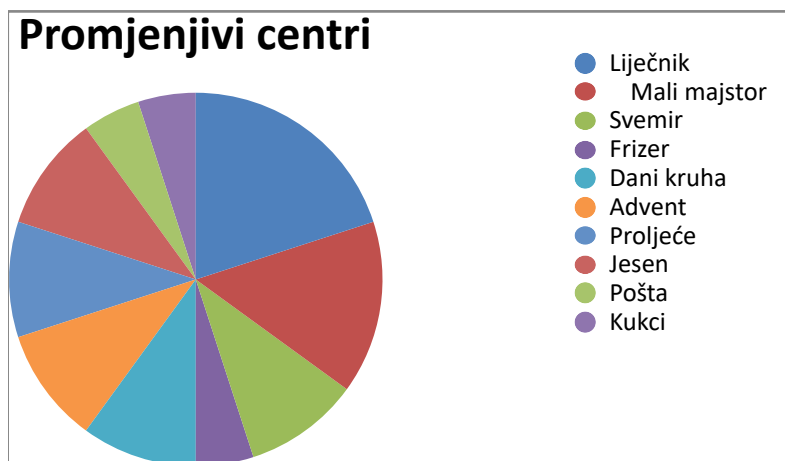
Odgojitelji su pratili funkcionalnost pojedinog centra.

Grafički prikaz 2. Stalni centri u skupinama.

Novi stalni centri su spremnici u unutrašnjem i vanjskom prostoru vrtića i centri čistoće.

Grafički prikaz 3. Promjenjivi centri u skupinama.

U svim skupinama formirani su promjenjivi centri vezani za godišnja doba i blagdane, a u skupinama Jabučice, Patkice i Loptice centri vezani uz projekte.

Izdvajamo najfunkcionalnije poticaje za istraživanje i učenje djece:

Tablica 9. Dominantni poticaji u odgojnim skupinama.

Odgojna skupina	Dob djece	Vrsta poticaja
Tratinčice	(1-2 g.)	• Glazbeni instrumenti • Pedagoški neoblikovani materijal • Tijesto • Senzorne boce
Žabice	(2-3 g.)	• Tempera • Tijesto • Istraživanje leda • Motorički poligon
Zvjezdice	(3-4 g.)	• Prirodni materijali • Zemlja • Voda • Tijesto (modeliranje)
Patkice	(4-5 g.)	• Plodovi jeseni • Istraživanje snijega i leda • Voda • meteorološki instrumenti
Jagodice	(4-5 g.)	• Kukci • Biljke • Voće i povrće • Spremnici
Jabučice	(4-5 g.)	• Izrada spremnika • Recikliranje • Dani kruha- žitarice, brašno, tijesto • Edukativna staza u dvorištu vrtića
Loptice	(5-7 g.)	• Istraživanje žitarica- dani kruha • Što pluta, što tone • Izrada hranilica za ptice • Ptice stanarice i selice

Poticaji za istraživanje, učenje djece najvećim dijelom su obogatili spoznajni aspekt razvoja djece, obogatili iskustva o svojstvima materijala, stjecanje novih znanja, utjecali na konstruktivno rješavanje problema, kreativne oblike izražavanja i stvaranja.

Odgojitelji su osobnim angažmanom i zalaganjem pridonosili poticajnom oblikovanju materijalne sredine kroz:

- prikupljanje pedagoški oblikovanih i neoblikovanih materijala
- izradu didaktičkih sredstava i pomagala
- prikupljanje pedagoški neoblikovanog materijala u suradnji s roditeljima

5.5.EKOLOŠKA DIMENZIJA KURIKULUMA

Želeći pridonijeti kvalitetnom životu djece i odraslih, integrirali smo ekološku dimenziju u kurikulum vrtića. Ona znači razvoj ekološke osjetljivosti djece i odraslih, razvijanje pozitivnih odnosa prema sebi, drugima, prirodi, brigu o zaštiti okoliša, rješavanje ekoloških problema, odgovorno ponašanje, razvijanje pozitivnih stavova i navika.

Razvoj djeteta i zdravi stil življenja u dječjem vrtiću snažno su povezani sa kvalitetom odnosa i komunikacije na svim socijalnim razinama. U toj interakciji i komunikaciji važno je da su odgojitelji i drugi odrasli model po kojem dijete uči vrijednosti i pozitivne odnose. U kulturi vrtića nastojimo razvijati pozitivno ozračje, suradnju i timski pristup u radu

Nastavio je s radom Eko odbor vrtića prema zadanim kriterijima. Popis članova Eko odbora Dječjeg vrtića Koraci:

1. Maja Hudić, ravnateljica i školski koordinator
2. Zrinka Šišulj, odgojiteljica i školski koordinator

3. Martina Miković, odgojiteljica i školski koordinator
4. Vesna Smojver, pedagoginja
5. Arijana Mataga Tintor, predstavnica lokalne zajednice, Gradski odjel za predškolski odgoj, obrazovanje i sport Velika Gorica
6. Zorica Šalić, tehničko osoblje Dječjeg vrtića Koraci
7. Odgojiteljice vrtićkih skupina: Martina Palaić i Biserka Janković
8. Predstavnici roditelja: Marinela Matković Nikolić, Martina Godinić, Josip Vuglenović, Irena Juretić, Viktorija Prelec Pokrajčić.

Tijekom godine poticali smo i razvijali svijest djece o pravilnom odlaganju i smanjivanju otpada.

Provodili smo aktivnosti sakupljanja i pravilnog zbrinjavanja papira, plastične i staklene ambalaže, baterija i bio otpada u suradnji s roditeljima. Djeca su iskustveno učila o odlaganju otpada u mobilnom reciklažnom dvorištu. Osim životno praktičnih aktivnosti ostvarene su raznovrsne aktivnosti: stolno manipulativne didaktičke, dramsko scenske, govorne, likovne.

Poseban interes kod djece izazvao je proces recikliranja papira.

Tijekom godine obilježeni su i ekološki datumi:

Tjedan mobilnosti- Dan bez automobila; Dani kruha- dani zahvalnosti za plodove zemlje, Dani jabuka, Dan zaštite močvara, Svjetski dan šuma, voda, meteorologa, Dan Planete Zemlja, Dan Sunca, Svjetski dan zaštite okoliša.

Organiziran je i u lipnju uspješno proveden Projektni dan u vrtiću uoči obilježavanja Dana planeta Zemlje kroz Zelenu akciju u suradnji s roditeljima. Uredio se na vanjskom prostoru vrtića povrtnjak i cvjetnjak, kao što je prikazano na sljedećim fotografijama:

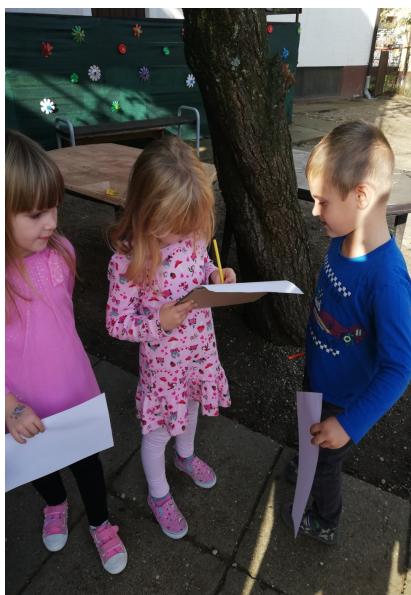
Ponosni smo na naš status Ekoškole koji ćemo i dalje razvijati kroz koncept održivog razvoja u dječjem vrtiću Koraci.

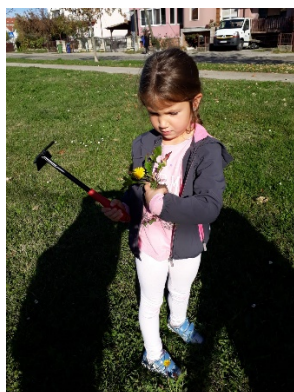
5.6. Veliki lov na biljke u Dječjem vrtiću Koraci

Tijekom pedagoške godine 2018/2019. u našem su se vrtiću izmjenjivale različite ekološke aktivnosti u svim odgojnim skupinama. Počevši od najmlađe jasličke djece koja su u svakodnevnoj igri i istraživanju koristili prirodne i pedagoški neoblikovane materijale, do starijih skupina u kojima su se ispreplitale aktivnosti na temu očuvanja planete, praćenja vremenskih promjena, uzgoja različitih vrsta biljaka... Posebno bismo istaknuli naše dvije najstarije skupine u kojima se tokom cijele godine odvijao „**Veliki lov na biljke**“ te su djeca kao Darwinovi promatrači i Darwinovi pronalazači vrijedno radila na upoznavanju i očuvanju biološke raznolikosti u vrtićkom okolišu.

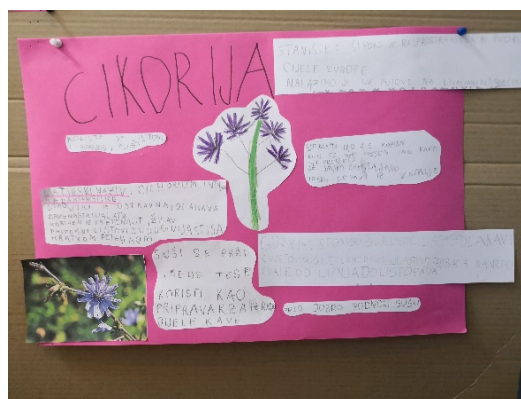
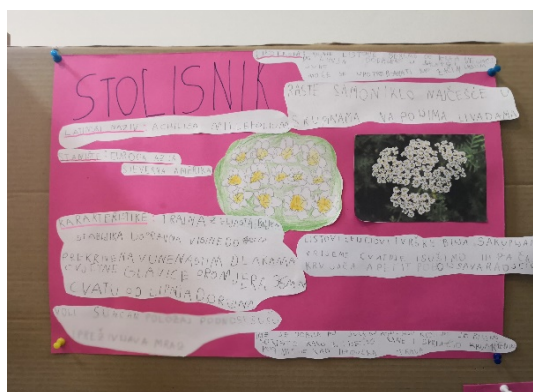
Prva aktivnost bila je izrada karte staništa našeg vrtićkog dvorišta, što smo započeli izlaskom van, promatranjem i crtanjem. Na kraju smo izradili trodimenzionalnu maketu na kojoj se nalazi zgrada vrtića, ograda, drveće, puteljak, sprave za igranje...

U listopadu smo s djecom krenuli u šetnju okolicom vrtića. Djecu smo potaknuli na uočavanje i prepoznavanje poznatih biljnih vrsta. Uočili su maslačka kojeg svi prepoznaju i imenuju te biljke stolisnik i cikoriju koje su im bile nepoznate. Biljke smo iskopali zajedno s korijenom i presadili u vrtićki cvijetnjak:

te im izradili identifikacijske kartice:

Zajedno s roditeljima, djeca su kod kuće izradila maslačke u raznim likovnim tehnikama te smo napravili malu izložbu pod nazivom „Maslačak uz poljski put“.

Sadnja graha:

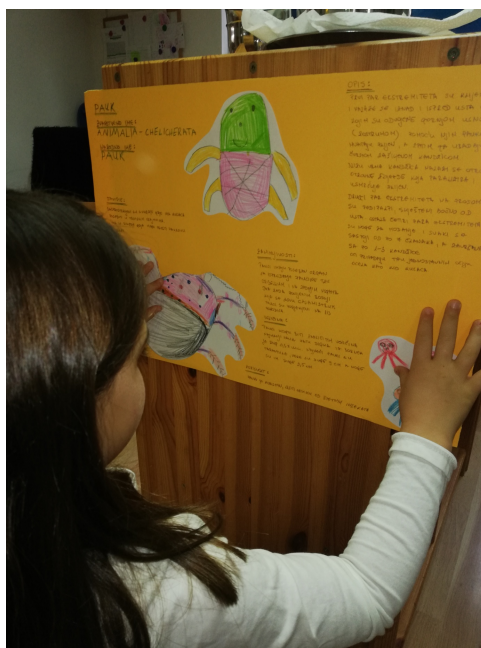
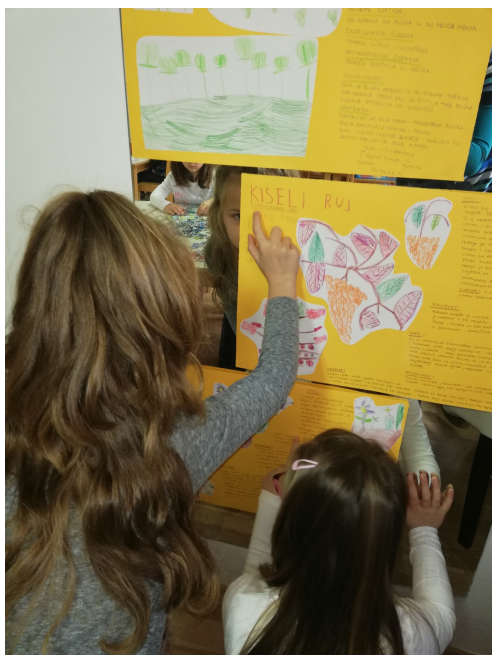

U blizini našeg vrtića djeca su s odgojiteljicama pronalazila biljke s kojima smo se upoznali putem identifikacijskih kartica: tratinčica i crvena djetelina. Djeca su zapazila i neke nove vrste biljaka te smo zajedno pokušali odgonetnuti njihove nazive. Nekolicinu biljaka smo zatim izvadili iz zemlje zajedno sa korijenom te odnijeli u vrtić kako bismo ih bolje promotrili i pomoću enciklopedija biljaka odgonetnuli nazive novih vrsta. Tako smo saznali da se u blizini našeg vrtića nalaze biljke bijela djetelina i cikorija. Nakon što smo biljke proučili, odlučili smo ih posaditi u dvorištu našeg vrtića te označiti njihove nazive kako bismo povećali biološku raznolikost u našem dvorištu.

Također smo izradili nove identifikacijske kartice:

Banka sjemenja:

Za vrijeme boravka na zraku, roditelji su zajedno s djecom izradili kućice za bubamare i uholaže.

Kao jednu od zanimljivijih aktivnosti istaknuli bismo izradu **edukativne staze kroz dvorište našeg vrtića** koju su djeca skupine „Jabučice“ u potpunosti samostalno izradila, crtanjem i pisanjem naziva za pojedino stablo, voćku, grm ili cvijet. Ideja za stazu je potekla od njihovog interesa za proučavanjem biljaka u našem dvorištu, a svaki posjetitelj vrtića koji prođe dvorištem može uživati u našoj stazi, a i ponešto naučiti.

5.7. Dokumentiranje procesa

Dokumentiranje omogućuje razumijevanje i praćenje učenja i postignuća djeteta, daje uvid u iskustva djece, sustavno praćenje i bilježenje interesa i napretka djeteta.

Dokumentacija omogućuje uvid u kvalitetu i količinu intervencije odgajatelja u procesu učenja djece, pruža mogućnost za interpretaciju i reinterpretaciju procesa učenja i kvalitetu intervencija odgajatelja u procesu.

Mnogi autori kao važnu pretpostavku unapređivanju prakse ističu odgajateljevo promatranje i proučavanje prakse.

Važno je biti osposobljen da razumijemo ono što vidimo.

U ovoj pedagoškoj godini u svim skupinama korišteni su foto zapisi kao alat u uvid što je dijete radilo i do kakvih je spoznaja došlo. Te zapise u starijim skupinama potrebno je značajnije koristiti za samoevaluaciju djece u aktivnostima učenja. Temeljem zajedničke refleksije odgajatelja i djece otvaraju se nove teme istraživanja i učenja. Procesnom fotografijom dokumentirane su neke etape učenja djeteta, igra, socijalna interakcija djeteta.

Pozitivni pomak učinjen je u dokumentiranju i refleksiji odgojne prakse putem video zapisa u skupinama Zvezdice, Loptice, Jabučice.

Prikupljenu dokumentaciju važno je koristiti u zajedničkim timskim analizama, jer one omogućuju bolje razumijevanje uloge odgajatelja u procesu, potreba i interesa djeteta i razumijevanje procesa učenja.

Zaključak:

- Potrebno je i dalje unapređivati primjenu projektne metode u radu posebno kroz generativna pitanja, pitanja namijenjena poticanju divergentnog mišljenja djeteta, suradničko učenje kroz raspravu i poticanje djece na samoevaluaciju vlastitog učenja.

5.8 OSTVARIVANJE PROGRAMA PREDŠKOLE

Ove pedagoške godine Program predškole ostvaren je sa djecom školskim obveznicima, njih 26, u dvije odgojno obrazovne skupine.

Kvalitetno prostorno materijalno okruženje odražava i promovira vrijednosti svih programa, tako i programa predškole. U centrima aktivnosti strukturirani su raznovrsni materijali i sredstva koja su poticala djecu na neovisnost i autonomiju učenja, kao i slobodu izbora. Centri u kojima su djeca najviše bila uključena u istraživanje i učenje bili su istraživački centar, centar početnog čitanja i pisanja i matematike, centar svemira.

Prisutna je interakcija sa različitim sadržajima učenja, od aktualnih tema u skupini, projektnih tema, do sadržaja koji slijede blag dane i mijenu godišnjih doba.

Prisutne su raznovrsne socijalne interakcije djece među vršnjacima ali i sa mlađom djecom i sa odraslima u vrtiću.

Temelj za kreiranje zadaća i sadržaja programa je kvalitetna procjena trenutnog razvojnog statusa djeteta, njegovog iskustva i obiteljskog konteksta te potreba i interesa, kako bi se poticao njegov cjelovit razvoj, odgoj i učenje te osiguralo nadograđivanje postojećeg statusa. Pri tome su nezaobilazni elementi odgojno-obrazovnog procesa: poticanje spontanosti i slobode u iskazivanju osjećaja, misli, potreba i doživljaja, učenje kroz igru tijekom koje djeca uče istraživanjem, otkrivanjem i rješavanjem problema, raspravom s drugom djecom i odgojiteljem te korištenjem različitih izvora učenja.

Cilj programa predškole je poticati razvoj osobnih potencijala, znanja, vještina i navika djece zbog lakše prilagodbe na novu školsku sredinu.

Razvoj svih kompetencija djeteta u godini prije polaska u školu ostvaren je kroz sljedeće zadatke:

- Razvijati emocionalnu stabilnost i samoregulaciju djeteta
- Poticati samostalnost i neovisnost djeteta
- Poticati razvoj vještina samozaštite
- Razvijati prosocijalna ponašanja djeteta
- Razvijati vještine sudjelovanja u timskom radu
- Poticati stjecanje pojmova i odnosa među njima - boje, geometrijski likovi, geometrijska tijela, vrijeme, prostor, suprotnosti
- Poticati informiranost o svijetu oko sebe - o biljnom svijetu, o životinjskom svijetu, o zanimanjima odraslih, o materijalnim i duhovnim dobrima, o prometnim sredstvima, o reljefu, o prirodnim pojavama, o fizikalnim pojavama
- Razvijanje složenih motoričkih vještina
- Razvijanje preciznije senzomotorike (lateralizacija, okulomotorna koordinacija)
- Razvijanje predčitalačkih vještina
- Razvijanje osnova kompetentnosti komunikacije na materinskom jeziku i na stranim jezicima
- Poticanje razvoja kulturnog identiteta
- Poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja djeteta u nizu umjetničkih područja
- Razvijanje osnova informacijsko-komunikacijske kompetentnosti

5.8.1. Ishodi- postignuća djece

Krajem pedagoške godine procjenjivali smo postignuća djece u odnosu na razvoj svih kompetencija.

Izdvajamo neke pokazatelje u odnosu na razvoj kompetencija na materinskom jeziku, kompetencije učiti kako učiti i matematičkih kompetencija.

Dijete ima razvijene predčitalačke vještine (analiza i sinteza glasova, smjer teksta, usvojeni novi pojmovi). Tome su pridonijele projektne aktivnosti na temu slikovnice, izrada i prezentiranje plakata koje je dijete izradilo pred skupinom, radni listovi, igre slovima, izrada osobnih slikovnica.

Aktivno se radilo na logičkim zagonetkama i pitalicama i zagonetnim pričama u kojima su djeca rado sudjelovala.

Kompetencija učiti kako učiti razvijala se u problemskim, istraživačkim i drugim aktivnostima u kojima dijete je razvilo meta kognitivne sposobnosti i strategiju vlastitog učenja. Osobito velik broj istraživačkih aktivnosti bio ponuđen je kroz sudjelovanje predškolskih skupina u projektu Veliki lov na biljke.

Matematički koncepti koje je dijete usvojilo je raspodjela predmeta u odnose, spajanje u redoslijede po veličini i količini, klasificiranje prema pripadajućim svojstvima, mjerenje, imenovanje geometrijskih tijela i oblika, računske operacije zbrajanja, oduzimanja, pridruživanja, dijeljenja, odnosi i orijentacija u prostoru, količinski odnosi, vremenski pojmovi. Usvajanju predmatematičkih vještina pridonijela je i organizacija Večeri matematike 6.12. na kojoj su sudjelovala djeca školski obveznici i njihovi roditelji te usvajala gore navedene matematičke koncepte kroz različite igre.

Stjecanju novih spoznaja i razvoju socijalnih kompetencija pridonijele su posjete djece knjižnici, osnovnoj školi Eugena Kumičića te velikogoričkom Vodocrpilištu. Predškolci su također bili na dva cjelodnevna izleta, na posjedu Contessa i u konjičkom klubu Trajbar u Zaprešiću.

Sudjelovali su i u obilježavanju Fašnika u organizaciji Turističke zajednice Velika Gorica, nastupom na Malom fašniku s koreografijom pod nazivom „Eko obitelj“.

Prilikom upisa u školu, dvoje je djece dobilo odgodu od škole (jedno zbog emocionalne nezrelosti, a drugo zbog govorno-jezičnih teškoća), te će se za njih u sljedećoj pedagoškoj godini izraditi individualizirani program s naglaskom na ona područja i kompetencije na kojima još trebaju poraditi za uspješno uključivanje u 1.razred OŠ.

5.9. PROGRAM RANOG UČENJA STRANOG JEZIKA (ENGLESKOG)

INTEGRIRAN U REDOVITI PROGRAM

Cilj programa je stvaranje potrebe i osiguravanje uvjeta za prirodno komuniciranje na stranom (engleskom jeziku) u svim životnim situacijama u dječjem vrtiću.

Djeca usvajaju strani jezik na prirodan način kroz komunikacijske situacije koje su prirodne i iskustveno svakodnevno prisutne u neposrednom okruženju djece rane i predškolske dobi. Razvoju komunikacijsko jezične kompetencije na stranom jeziku pridonosi i poticanje međukulturnoga razumijevanja i komunikacije djece s drugim subjektima u ustanovi i izvan nje.

Stvaranje poticajnog okruženja za komunikaciju na engleskome jeziku bila je važna uloga odgojiteljica, voditeljica programa. Nastojali smo:

- stvarati ugodno i djeci blisko okruženje
- poticati znatiželju i interes djece prema novoj mogućnosti sporazumijevanja, komuniciranja (u stvarnim, životnim situacijama i u igri)
- osigurati dovoljno vremena za slušanje, igru i komunikaciju na engleskome jeziku (razvijati navike slušanja i razumijevanja stranog jezika)
- omogućiti razvoj stvaralačkih sposobnosti (govornih i drugih) u aktivnostima uz upotrebu stranog jezika

Program je ostvaren u vrtićkim skupinama Loptice, Jabučice i Patkice, u podgrupnom radu s djecom koja su bila zainteresirana za učenje engleskoga jezika. Programom je u ovoj pedagoškoj godini bilo obuhvaćeno sveukupno 35 djece u 5., 6. i 7. godini života.

Tablica 9. Sudjelovanje djece u programu ranog učenja engleskog jezika, po skupinama.

<i>Skupina</i>	<i>Broj djece u programu</i>	<i>Dob djece</i>	<i>Nositelj</i>
Jabučice	16 (od toga 12 prethodnih polaznika i 4 novih)	5-6	Martina Miković, VŠS
Patkice	6 (novi polaznici)	4-5	Alenka Jurić Pejnović, VŠS

Program su provodile odgojiteljice vrtića, Brankica Pejak, Alenka Jurić Pejnović i Martina Miković, s potrebnim certifikatima te iskustvom u radu s djecom na usvajanju engleskog jezika. Metode, zadaće i sadržaje rada su uskladile sa psihofizičkim mogućnostima i potrebama djece predškolske dobi. Program se provodio od 1.10.2018. do 31.5.2019.

Na kraju pedagoške godine, procjenjujemo da su u potpunosti ostvarene sljedeće zadaće;

- Senzibilitet za engleski jezik
- Situacijsko učenje stranog jezika, jezičnih i fonetskih formi engleskog jezika
- Uvažavanje djetetove osobnosti i posebnosti prilikom usvajanja pojmova engleskog jezika
- Usvajanje engleskog jezika kroz igru kao temeljnu aktivnost predškolskog djeteta
- Razvijanje interesa kod djeteta za druge zemlje i ljude čiji jezik uče
- Poticanje što veće angažiranosti djeteta u stjecanju novih vještina, sposobnosti, znanja, posebno govornih sposobnosti vezanih za učenje engleskog jezika

Zadaću razvoja senzibiliteta za engleski jezik, realizirali smo kroz slušanje pjesmica, brojalica, slušanje priča, čitanje slikovnica i svakodnevno cjelodnevno situacijsko učenje.

Teme i sadržaji engleskog programa u potpunosti su bili usklađeni sa redovitim programom, te su se planirali u skladu s aktualnostima iz djetetovog života, promjenama u prirodi, blagdanima i društvenim događanjima. Situacije koje djeca iskustveno poznaju, rutine u vrtiću koristili smo svakodnevno za komunikaciju na engleskom jeziku. Takve situacije olakšavaju razumijevanje i komunikaciju na stranom jeziku (pozdravljanje prilikom dolaska i odlaska, blagovanje, osobna higijena, oblačenje, pospremanje sobe, odlazak na popodnevni odmor, izlazak na dvorište, igranje u različitim centrima aktivnosti...).

Dolazak i odlazak u i iz vrtića prilika je koju koristimo da djeca svakodnevno čuju, a onda i usvoje sljedeće izraze: *Good morning!, Hello!, Nice to see you!, How are you today? I'm fine, thank you., Let's play together!, Goodbye!, Bye!, See you tomorrow! Have a nice weekend!...*

Prilikom jutarnjeg dolaska, ali i kroz različite aktivnosti (Feelings tree) djeca usvajaju pitanje i odgovore (izricanje jednostavnih raspoloženja) vezane uz osjećaje: *How are you? I'm happy, sad, hungry, sleepy...*

U mnogobrojnim, svakodnevnim situacijama djeca čuju, ponavljaju i usvajaju sljedeće izraze:

- Korištenje fraza kulturnog ophođnja
 - Thank you!
 - Im sorry!
- Izražavanje želje i molbe
 - Please give me...
 - I d like some more...
- Imenovanje radnje koja se upravo događa
 - What are you doing?
 - I m playing, painting, eating...
- Traženje dopuštenja
 - May I go to...?
- Opisivanje
 - This is big, small, red, tall...
- Imenovanje odnosa i situacije u prostoru
 - In, on, up, down, left, right...
- Izražavanje misli
 - I like, I don' t like
- Pokazivanje
 - This is my father.
 - This is a train.

- Imenovanje vremenskih prilika – Weather report
 - What s the weather like today?
 - It is windy, rainy, sunny

Program ranog učenja stranog jezika uspješno je ostvaren.

Prijedlozi za rad u idućoj pedagoškoj godini odnose se na primjenu specijalizirane didaktike za učenje stranog jezika i na individualno praćenje djeteta u usvajanju stranog jezika kroz razvojne mape, te na poticanje djece na veći obuhvat u programu ranog učenja engleskog jezika.

5.10. KRAĆI SPORTSKI PROGRAM

U ovoj pedagoškoj godini nastavili smo s provođenjem verificiranog sportskog programa pod vodstvom profesora kineziologije Siniše Rajšića.

Program se provodio na unutarnjim (dvorana) i vanjskim (dvorište) prostorima vrtića uz korištenje različitih rekvizita i pomagala (lopte, čunjevi, strunjače, golovi, bicikli, užad za preskakanje, koš za košarku, grede za hodanje...).

U programu je sudjelovalo ukupno 48 djece iz 4 vrtićkih skupina, od toga 12 školskih obveznika. Program se provodio svakodnevno od listopada 2018.do kraja svibnja 2019.u prijedpodnevnim satima.

Tablica 10. Struktura djece uključene u sportski program po skupinama i po spolu.

Skupina	Dječaci	Djevojčice
Jagodice	4	3
Loptice	5	6
Patkice	9	3
Jabučice	11	7
Ukupno	29	19

Procjena motoričkih sposobnosti

Tijekom pedagoške godine, provedena su 3 testiranja motoričkih sposobnosti kroz sljedeće testove: skok u dalj s mjesta, pretklon raznožno i poligon unatrag. Početkom listopada je provedeno početno testiranje, u siječnju 2019. tranzitno testiranje i krajem svibnja završno testiranje. Na kraju pedagoške godine, kod 84% djece je zapažen napredak u rezultatima procjene motoričkih sposobnosti.

U lipnju 2019. održana je prezentacija sportskog programa kroz ogledni sat za roditelje. Na dvorištu vrtića je postavljen poligon i sudjelovala su sva djeca koja su bila uključena u sportski program, podijeljena u 2 grupe.

5.11. OBOGAĆIVANJE REDOVITOG PROGRAMA

Redoviti program obogaćen je sadržajima iz kulture kroz:

- Kazališne predstave u vrtiću
- Posjet dječjem odjelu gradske knjižnice
- Svečanosti na razini skupina
- Sudjelovanjem na Fašniku na razini grada
- Sudjelovanjem na VG Fest-u
- Izlete

Sve sadržaje procjenjujemo primjerenim i djeci interesantnim, što pokazuje i anketa provedena nakon izleta na posjed Contessa u listopadu 2018. te nakon održane Večeri matematike u prosincu 2018.

Ostvarene su sljedeće kazališne predstave u prostoru vrtića:

1. "Lijepo putovanje Lijepom našom" u izvedbi Produkcije Z, rujan 2018.
2. „Izgubljeno maće“- kazalište Budilica, studeni 2018.
3. „Dan u laboratoriju Djeda Mraza“- kazalište LaLaLand, prosinac 2018.
4. „Pčelice, pazi!“ -Teatar Don Hihot, ožujak 2019.
5. „Složna obitelj“ - Lutkarsko kazalište Produkcija Z, svibanj 2019.

Posjet Knjižnici uspješno je realiziran u listopadu 2018. za djecu srednjih i starijih odgojnih skupina i njihove odgojitelje. Djeca su upoznala Dječji odjel knjižnice, kako se knjiga koristi i posuđuje.

Uspješno je ove godine organiziran i posjet obližnjoj Osnovnoj školi Eugena Kumičića, gdje djeca upoznaju prostor škole, školsku knjižnicu i učionicu, a u susretu s učenicima sadržaj školske torbe. U posjeti je sudjelovalo 26 djece školskih obveznika s 2 odgojiteljice i stručnom suradnicom psihologinjom.

Prema planu posjeta, veliki doživljaj djeci je bio posjet Vodocrpilištu Velike Gorice, povodom Svjetskog dana vode.

Već tradicionalno u vrtiću su uspješno organizirane Božićne radionice s roditeljima, kao i radionice uoči blagdana Uskrsa.

U ovoj pedagoškoj godini organizirana su i dva cjelodnevna izleta; na posjed Contessa u Draganiću u listopadu 2018. gdje su se djeca imala priliku upoznati sa načinom života i odijevanja nekadašnjih plemića (sudjelovalo je 69 djece), te izlet pod naslovom „Old Town Trajbar“, u prostoru Konjičkog kluba Trajbar, u lipnju 2019. gdje su djeca imala priliku jahati konje (sudjelovalo je 62 djece i 7 odgojitelja u pratnji). Svaki izlet veliki je doživljaj djeci, u sklopu kojeg imaju prilike obogatiti svoja znanja i iskustva, emocionalne i socijalne kompetencije, što je potvrđeno i kroz ove izlete.

Pedagošku godinu smo završili **projektnim danom i eko-izložbom** 10.6.2019. na kojoj smo predstavili sve što su odgojiteljice s djecom radile i izradile u ovoj pedagoškoj godini. Tako su se tu našle makete staništa našeg vrtića, mape s fotografijama djece u eko-aktivnostima, kaširani spremnici za razne vrste otpada, platnene vrećice koje su na radionicama ukrašavali roditelji i odgojitelji, papirnate vrećice sa sjemenjem raznih biljaka, igre (pokrivaljke, slagarice, i sl.) izrađene od pedagoški neoblikovanog materijala, ukrasne staklenke i još mnogo toga, marljivo izrađenog s ljubavlju. Izložba je postavljena u sjenici u dvorištu vrtića gdje su je imali prilike razgledati svi roditelji, djeca i djelatnici vrtića. U istome danu smo organizirali i Projektni dan kroz akciju uređivanja dvorišta, gdje su roditelji posadili po jednu sadnicu cvijeća u suradnji sa svojom djecom i tako oplemenili i ukasili vanjski prostor vrtića.

6. STRUČNO USAVRŠAVANJE

Naobrazba i stručno usavršavanje odgojnih djelatnika realizirana je ciljano prema bitnim zadaćama odgojno-obrazovnog rada u Godišnjem planu i programu rada vrtića.

Individualno stručno usavršavanje odgojitelja temeljilo se na funkcionalnoj povezanosti novih dostignuća u pedagoškoj teoriji i praksi s primjenom u neposrednom radu s djecom, polazeći od specifičnosti dječjeg razvoja i zadovoljavanja njegovih osnovnih i posebnih potreba.

Individualni plan i program stručnog usavršavanja odgojitelja tematski je povezan uz skupinu djece s kojom su realizirane odgojno-obrazovne zadaće s naglaskom na specifične potrebe djece. Težnja odgojitelja bila je primijeniti nove spoznaje u cjeloviti stručni i odgojno-obrazovni rad s djecom, a realiziran je kroz stjecanje znanja, vještina i navika iz područja metodike, didaktike, struke, pedagogije, psihologije, ekologije, komunikacijskih vještina.

Kolektivne oblike stručnog usavršavanja odgojitelja i stručnog tima realizirali smo kroz 7 sjednica Odgojiteljskih vijeća uključujući i radionice s odgojiteljima, u kojima smo stjecali znanja, vještine i navike za prepoznavanje i zadovoljavanje osnovnih i posebnih potreba djece prema bitnim zadaćama odgojno-obrazovnog rada. Nazočnost i aktivno sudjelovanje odgojitelja i ostalih djelatnika u planiranim oblicima usavršavanja bila je vrlo zadovoljavajuća- 98%.

Na Odgojiteljskom vijeću obrađene su teme s primjerenim radionicama. Održano je 7 sjednica Odgojiteljskog vijeća:

- Rasprava o godišnjem planu i programu rada vrtića za ped.god. 2018/19. i primjena „Opće uredbe o zaštiti osobnih podataka“ (rujan 2018.)
- Unapređivanje suradnje s roditeljima (listopad 2018.)
- Prehrana: važan segment odgoja za održivi razvoj u vrtiću; Smjernice za planiranje prehrane djece predškolske dobi (ožujak 2019.)
- Zdravstvena tema: Najčešća zdravstvena stanja u vrtiću i kako reagirati (travanj 2019.)
- Rasprava o planu korištenja godišnjih odmora za 2019.godinu; Ljetna organizacija rada (svibanj 2019.)
- Organizacija rada za ped.god. 2019/2020.- odgojne skupine i dodatni programi (srpanj 2019.)
- Godišnje izvješće o radu vrtića (kolovoz 2019.).

Stručne suradnice vrtića, psihologinja i pedagoginja, održale su sljedeće interne sjednice stručnih aktiva s temama:

- Komunikacijski roditeljski sastanak – simulacija (studenj 2019.)
- Kako organizirati eko-radionicu s roditeljima (studenj 2019.)
- Ekološki kontekst u vrtiću (siječanj 2019.)

U ovoj pedagoškoj godini veliku smo pozornost posvetili refleksiji i samo-refleksiji odgojitelja kroz snimanje djece u aktivnosti i zajedničko komentiranje pred grupom kolegica-odgojiteljica i pred stručnim suradnicom pedagoginjom. Na početku sastanka (refleksije o radu) pedagoginja upoznaje prisutne sa načinom vođenja refleksije. Kritičku samorefleksiju iznosi odgajatelj koji je radio video zapis, prema priloženom podsjetniku, a zatim je svaki odgajatelj otvoreno i konstruktivno iznosio svoj komentar na održanu aktivnost. Cilj refleksije je bila razmjena iskustava i zajedničko učenje.

Tijekom cijele pedagoške godine bili smo aktivno uključeni u sve oblike stručnog usavršavanja i edukacije u organizaciji Ministarstva znanosti i obrazovanja te Agencije za odgoj i obrazovanje, kao i u lokalnoj zajednici od strana Grada Velike Gorice i odgojno – obrazovnih ustanova u Velikoj Gorici.

Tablica 11. Stručno usavršavanje djelatnika izvan vrtića.

Stručne teme	Organizator	Broj odgojitelja i stručnih suradnika
Psihoedukativne radionice i predavanja na razne teme	Gradska knjižnica Velika Gorica	3
Veliki lov na biljke- edukacija o provedbi projekta	Udruga Lijepa Naša	3
Granice u odgoju: kako i zašto	Centar za djecu, mlade i obitelj, VG	2
Kako traume iz ranog djetinjstva utječu na naš život	Centar za integrativni razvoj, Zagreb	3
Gestovne igre	Institut za Waldorfsku pedagogiju, Zagreb	1
Stručni skup „Sretni i kompetentni u inovativnom i otvorenom dječjem vrtiću“	Dani dječjih vrtića Velike Gorice	2
Stručno metodička priprema za polaganje stručnog ispita	AZOO	1
Kvalitetna analiza pedagoške dokumentacije	AZOO	1

U ovoj pedagoškoj godini teme od posebnog stručnog interesa odgojitelja bile su:

- Senzorna integracija u radu s djecom
- Odgoj za održivi razvoj
- Stručne teme odgojitelja pripravnika

Odgojitelji su proučavali stručnu literaturu, a pedagoginja i psihologinja su se redovito stručno usavršavale unutar i izvan vrtića u skladu s najnovijim pedagoško-psihološkim spoznajama na seminarima, predavanjima, stručnim skupovima kao i na Sekciji predškolskih pedagoga, odnosno predškolskih psihologa grada Zagreba.

Vrtićka knjižnica je u ovoj pedagoškoj godini obogaćena sa sljedećim naslovima:

1. Slunjski, E. (2015). Izvan okvira: kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikulumu;
2. Slunjski, E. (2016). Izvan okvira 2: Promjena.
3. Slunjski, E. (2018). Izvan okvira 3: Vođenje prema kulturi promjene;

4. Milanović, M. i sur. (2014). Pomozimo im rasti: priručnik za partnerstvo odgojitelja i roditelja.

5. Plummer, D.M. (2011). Kako pomoći djeci da prevladaju promjene, stres i tjeskobu: Priručnik s aktivnostima.

6.1. Odgojitelji pripravnici

U ovoj pedagoškoj godini u program stažiranja odgojitelja pripravnika bile su uključene četiri odgojiteljice. Jedna odgojiteljica je uspješno položila stručni ispit u studenom 2018., jedna je odradila pripravnički staž do kraja i prijavljena je za polaganje stručnog ispita u rujnu 2019., a za dvije novozaposlene odgojiteljice-pripravnice je izrađen plan stažiranja i one nastavljaju sa pripravničkim stažem i u sljedećoj pedagoškoj godini.

Vanjska suradnica pedagoginja je članica Povjerenstva za polaganje stručnog ispita te pomaže odgojiteljima u stažiranju kako bi samostalno mogli obavljati sve poslove odgojitelja, od planiranja i programiranja odgojno obrazovnog rada, neposrednog rada s djecom, vrednovanje, suradnje s roditeljima i stručnog usavršavanja.

Zaključci:

1. Profesionalnu kompetenciju odgajatelja i na dalje razvijati kroz koncept zajedničkog učenja refleksivnom praksom
2. Intenzivnije proučavati noviju stručnu literaturu iz područja pedagogije, psihologije, ekologije, komunikacijskih vještina
3. Nastaviti dokumentirati proces korištenjem video zapisa
4. Dokumentirati proces učenja i mijenjanja osobne prakse kroz mape osobnog profesionalnog razvoja.

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Suradnja s roditeljima ostvarena je prema Godišnjem planu i programu vrtića.

Cilj i bitni zadaci rada u ovoj pedagoškoj godini bili su:

Cilj: Poticanje suradnje s roditeljima, u težnji od suradnika do partnera u odgojno - obrazovnom procesu - i njihovo uključivanje u odgojno – obrazovni proces.

Bitni zadaci;

- Razvijanje partnerskog odnosa s roditeljima u provedbi bitnih zadaća u radu s djecom
- Značajnije informiranje i uključivanje roditelja u sportski program
- Značajnije informiranje i uključivanje roditelja u program ranog učenja engleskog

- Značajnije informiranje i uključivanje roditelja u program odgoja za održivi razvoj
- Posredovanje roditeljima u stjecanju potpunijeg uvida u razvoj i ponašanje djeteta u vrtiću i boljem razumijevanju razvojnih potreba djeteta
- Značajnije uključivanje roditelja u neposredan odgojno – obrazovni rad
- Unapređenje suradnje s roditeljima putem pisanih oblika informiranja

Bitni zadaci ostvareni su djelomično. Iako smo informirali roditelje o posebnim programima, nije bilo značajnijeg uključivanja roditelja u neposredan odgojno obrazovni proces, s iznimkom Projektnog dana koji je izazvao veliki interes i odaziv roditelja, baka i djedova.

U provođenju aktivnosti odgoja za održivi razvoj imali smo punu podršku i suradnju roditelja.

U cilju razvijanja zajedništva i suradnje s roditeljima realizirani su grupni i individualni oblici suradnje putem roditeljskih sastanaka i individualnih konzultacija. Roditelji su i pismenim putem bili informirani o aktualnim zbivanjima u skupini, kroz tjedne planove o aktivnostima koje se provode u radu s djecom.

Na početku pedagoške godine održani su informativni sastanci za roditelje svake odgojno-obrazovne skupine na kojem su prisustvovali ravnateljica, pedagoginja i odgojiteljice iz te skupine. Na tom su sastanku roditelji upoznati s planom i programom rada za novu pedagošku godinu, po razvojnim zadaćama. Također su predstavljeni odgojitelji i stručne suradnice vrtića i njihova uloga u vrtiću.

Tablica 12. Realizacija roditeljskih sastanaka i radionica na razini skupine

Odgojna skupina	Broj održanih sastanaka	Tema	Oblik
Tratinčice (12-18 mj.)	3	○ O planu i programu rada ○ Božićna radionica ○ Pravilna prehrana i zdravstvena skrb u jaslicama	Informativni Radionica Edukativno-predavački

Žabice (18-36mj)	4	○ O planu i programu rada ○ Božićna radionica ○ Pravilna prehrana i zdravstvena skrb u jasicama ○ Uskrsna radionica	Informativni Radionica Edukativno-predavački Radionica
Zvezdice (2-3)	3	○ O planu i programu rada ○ Božićna radionica ○ Uskrsna radionica	Informativni Radionica Radionica
Patkice (4-5)	3	○ O planu i programu rada ○ Eko radionica „Stop plastičnim vrećicama“ ○ Božićna radionica	Informativni Radionica Radionica
Jagodice (3-4)	3	○ O planu i programu rada ○ Božićna radionica ○ Uskrsna radionica	Informativni Radionica Radionica
Loptice (5-7)	5	○ O planu i programu rada ○ Večer matematike ○ Božićna radionica ○ Spremni za školu? ○ Završna svečanost	Informativni PP prezentacija Radionica Svečanost
Jabučice (4-6)	3	○ O planu i programu rada ○ Večer matematike ○ Božićna radionica ○ Spremni za školu?	Informativni Edukativna radionica Radionica

Proveli smo i anketna ispitivanja nakon održane Večeri matematike u prosincu 2018. i nakon Tradicionalnog doručka u listopadu 2018. te donosimo rezultate tih anketa:

Na večeri matematike održanoj 6.12.2018. sudjelovalo je 14 djece iz 2 odgojno obrazovne skupine: Loptice i Jabučice, u dobi 5,5 do 6,5 god., zajedno s roditeljima, a anketni upitnik na kraju večeri je ispunilo i predalo svih 14 roditelja (100% od prisutnih).

Da li ste informirani o Večeri matematike u vrtiću?

Da	14	100%
Ne	0	

Na koji način ste bili informirani?

Odgojiteljice su Vas informirale usmeno	9	
Pismenim putem kroz roditeljski kutić	9	

Roditelji su u jednakoj mjeri bili informirani i usmenim i pismenim putem, a neki su naveli da su dobili informaciju na oba načina.

Ocijenite na skali od 1-5 organizaciju Večeri matematike (1 je najlošije, 2-slabo, 3- dobro, 4- vrlo dobro, 5- odlično):

ocjena: 5,00

Kako ste se osjećali na Večeri matematike?

Opušteno	13	93%
Napeto	1	

93% prisutnih roditelja je izjavilo da se osjećalo opušteno, a 100% roditelja je izjavilo da smatra da su matematički zadaci bili primjereni dobi djeteta.

Za koju matematički centar je vaše dijete pokazalo najviše interesa?

r.br. centra	Naziv centra	N
7	Društvena igra Gladna koka	4 (29%)
8	Pecanje ribica magnetom	4 (29%)
1	Geometrijski oblici -gumice	3 (21%)
5	Toranj od kocaka	2 (14%)
2	Nizanje kuglica	1
4	Nacrtaј bundevi oči,...	1

Vaši prijedlozi, mišljenje i sugestije o Večeri matematike:

Komentar je ostavilo 7 (50%) roditelja, a svi komentari su pozitivni:

- „Odlično, ponoviti“
- „Zanimljivo, poticajno, ugodna atmosfera“
- „Super i za svaku pohvalu! Bilo bi lijepo kada bi i Božićne / Uskrsne radionice bile organizirane na sličan način, sa zabavnim kratkim igrama!“
- „Vrlo zanimljivo odrađeno!“
- „Jako lijepo, dijete je bilo zadovoljno“
- „Sviđa nam se i djeca su bila zadovoljna- zabavno je“
- „Nadamo se da ćete i dalje održavati ovakva okupljanja“

Iz navedene analize možemo zaključiti da je ovogodišnja Večer matematike bila uspješno organizirana i realizirana te je planiramo nastaviti i dalje provoditi.

Izdvajamo neke od izjava roditelja koji su sudjelovali na Tradicionalnom doručku (16.10.): „Hvala na finom doručku!!! Uživali smo“, „Jako lijepo iskustvo. Hvala od srca“, „Prekrasno provedeno jutro uz odličan doručak“, „Prekrasno jutro uz jako zdrav doručak. S djetetom u vrtiću iskustvo je neprocjenjivo i neopisivo. Neka nam je češće druženje u vrtiću među njima“, „Doručak je bio krasan, zaista lijepo organiziran i bilo bi lijepo imati više takvih događaja!“, „Zajednički doručak je odličan!“. S ovom tradicijom svakako namjeravamo nastaviti i u sljedećoj pedagoškoj godini.

7.1. Individualna suradnja s roditeljima

Broj održanih individualnih razgovora u ovoj pedagoškoj godini bio je od 0 u skupinama Patkice i Zvezdice do čak 18 po skupini. Najviše individualnih konzultacija održano je u skupini Jabučice, njih 18, od toga čak 13 je održala odgojiteljica Snježana Radanović. U ostalim skupinama je održano između 2 (Žabice) i 7 (Loptice) individualnih razgovora s roditeljima u ovoj pedagoškoj godini

Najčešće teme individualnih razgovora bile su: prilagodba djeteta na vrtić/jaslice, aktualni razvojni status djeteta, govorne i jezične teškoće djeteta, izazovi u odgoju djeteta, spremnost djeteta za školu.

Broj individualnih razgovora potrebno je povećati u idućoj pedagoškoj godini, osobito u jasličkim i mlađim vrtićkim skupinama.

7.2. Ostali oblici suradnje

Od ostalih oblika suradnje ostvareni su neki sadržaji uključivanja roditelja u neposredna odgojno obrazovni proces kroz zajedničke akcije, projektne aktivnosti, donaciju igračaka, sudjelovanje u radu eko odbora.

Suradnja s roditeljima novoupisane djece je bila intenzivna u procesu privikivanja na vrtić, kroz savjetodavni rad, do toga da su bili prisutni u sobi dnevnog boravka tijekom perioda prilagodbe svojeg djeteta.

Povodom Svjetskog dana zdrave hrane, pozvali smo djecu i njihove roditelje na jedan zajednički **Tradicionalan hrvatski doručak u vrtiću** (16.10.). Time smo nastojali osvijestiti važnost doručka kao prvog obroka u danu, osnažiti suradnju s roditeljima uključivanjem u zajednički doručak u sobi dnevnog boravka njihovog djeteta, kao i jedan radni dan u godini pružiti im priliku za zdrav i kvalitetan doručak zajedno s njihovom djecom. Izdajamo neke od izjava roditelja koji su sudjelovali na doručku: „Hvala na finom doručku!!! Uživali smo“, „Jako lijepo iskustvo. Hvala od srca“, „Prekrasno provedeno jutro uz odličan doručak“, „Prekrasno jutro uz jako zdrav doručak. S djetetom u vrtiću iskustvo je neprocjenjivo i neopisivo. Neka nam je češće druženje u vrtiću među njima“, „Doručak je bio krasan, zaista lijepo organiziran i bilo bi lijepo imati više takvih događaja!“, „Zajednički doručak je odličan!“. S ovom tradicijom svakako namjeravamo nastaviti i u sljedećoj pedagoškoj godini.

Zajednička akcija s roditeljima organizirana je u Projektnom danu u lipnju 2019. Roditelji sudjeluju u sadnji biljaka i cvijeća na vanjskom prostoru vrtića.

Jedan roditelj je iskazao interes za sudjelovanjem u posjetima i izletima te je prisustvovao izletu na posjed Contessa u listopadu 2018.

Početkom pedagoške godine 2018/2019., putem roditeljskog sastanka i eko-panoa obavijestili smo roditelje o sudjelovanju u projektu „Veliki lov na biljke“. Majka djevojčice D.P. iz skupine Loptice pokazala je interes da se uključi u provedbu projekta. U sklopu Dana jabuka, krajem listopada je boravila u skupini i kroz sliko-priču „Jabuka, kraljica voća“ djeci je ukazala na važnost jedenja jabuka. Počastila ih je velikom košarom punom jabuka koje su djeca slasno pojela. Nakon ispričane priče i razgovora o jabukama, djeca su se likovno izrazila i sami su osmišljavali svoje sliko-priče o voću.

Za vrijeme boravka na zraku, majka iste djevojčice je zajedno s djecom izradila kućice za bubamare i uholaze. Od bambusovih štapića koji se vežu špagom napravila je kućicu za bubamare, a od keramičkih posuda u koje smo stavili sijeno, kućicu za uholaze. Nakon što su kućice napravljene, objesili smo ih na grane stabla u dvorištu vrtića. Djeca pokazuju interes za njih te ih često obilaze i promatraju što se događa u njima.

Neposredno uključivanje u odgojno obrazovni proces u skupini važan je segment suradnje koji smo značajno unaprijedili u ovoj pedagoškoj godini, a nastojat ćemo ga još unaprijediti u idućoj godini.

7.3. Pismeni oblici suradnje

Pismeni oblici suradnje realizirani su putem roditeljskih kutića, panoa, anketa za roditelje.

Na razini vrtića formirani su stalni i promjenjivi eko panoi. Na stalnom panou prikazani su koraci u dobivanju eko statusa, a na promjenjivom panou aktualni ekološki projekti koji se provode u skupinama.

Kutići za roditelje na razini odgojne skupine sadrže tjedni plan rada, aktualna zbivanja u skupini i obavijesti za roditelje. Također sadrže informativno-edukativne letke stručnih suradnica vrtića vezano uz sljedeće teme: Prilagodba djeteta na vrtić, Važnost boravka na zraku, Zaštita od sunca, Vodene kozice, i ostale zdravstvene teme.

Zaključci:

1. Jedna od bitnih zadaća ove pedagoške godine bila je značajnije uključivanje roditelja u neposredan odgojno – obrazovni rad. Iako smo zadovoljni učinjenim pozitivnim pomacima u području odgoja za održivi razvoj, potrebno je poraditi na značajnijem uključivanje roditelje u drugim posebnim programima.
2. Dalje je potrebno raditi na unapređenju komunikacije s roditeljima, i usmene i pismene, prvenstveno kroz davanje povratnih informacija o provedbi dodatnih programa.
3. Nastavit ćemo sa uspješnim oblicima suradnje Večer matematike, Projektni dan i Tradicionalni hrvatski doručak.

8. SURADNJA S VANJSKIM INSTITUCIJAMA

Tijekom pedagoške godine redoviti program obogaćivali smo sadržajima iz kulture, sporta i stranih jezika.

U suradnji s javnim i kulturnim institucijama (verificiranih programa), organizirali smo sljedeće programe za djecu:

8.1 Realizirane posjete van vrtića u ped. god. 2018/2019.

- Posjet pekari „Ružica” u sklopu obilježavanja Dana kruha (X./2018.)

- Posjet Dječjem odjelu Gradske knjižnice Velika Gorica (X./2018.)

- Izlet na posjed Contessa u Draganiću (X.2018.)

- Izlet u Konjički klub Trajbar u Zaprešiću (6.2019.)

U vrtiću smo ugostili kazališta PRODUKCIJA Z, Budilica i LA-LA-LAND (vidi u poglavlju: Obogaćivanje redovitog programa iz područja kulture).

2. Suradnja s lokalnom zajednicom

- sudjelovali smo na Dječjem tjednu u Velikoj Gorici (9.10.-13.10.), na tribini o važnosti kretanja kod djece te provođenjem sportskih aktivnosti na vanjskom prostoru vrtića u tom tjednu
- Sudjelovali smo u dvotjednoj školi klizanja na trgu Stjepana Radića u organizaciji Grada Velike Gorice. Sudjelovala su djeca školski obveznici iz sk. Loptice i Jabučice.

- Na 110. Turopoljskom fašniku - Mali fašnik – sudjelovali smo s nastupom i pjesmom „Eko obitelj“ i osvojili smo 3. mjesto (ožujak 2019.)
- Sudjelovali smo na predavanjima i tribinama za roditelje i stručnjake u velikogoričkom Centru za djecu, mlade i obitelj
- Organizirali smo pojedinačno i grupno fotografiranje djece u suradnji s roditeljima i fotografskim studijem „Foto Ljubek“ za trajnu uspomenu iz vrtića djeci i roditeljima (svibanj 2019.)
- 2.5.-15.5.2019.- upisi u dječje vrtiće na području Velike Gorice (zaprimanje zahtjeva i objava rezultata)- suradnja s Uredom za društvene djelatnosti, informatičkom tvrtkom Fleksbit radi implementacije sustava e-upisa i s ostalim dječjim vrtićima na području Velike Gorice.
- Posjet velikogoričkom Vodocrpilištu povodom Dana voda
- Sudjelovanje na velikogoričkom „VG fest-u“ u sklopu kojeg se obilježavao Dan zaštite okoliša. VG Fest je otvoren radionicama za najmlađe, djecu iz velikogoričkih vrtića, od toga 2 naše skupine sa ukupno 40-ak djece. Djeci su na interaktivan način predstavljene ozbiljne teme poput razvrstavanja otpada, život pčela u košnici, raskoši biljnog svijeta te i životinjskog carstva. U suradnji s Upravnim odjelom za urbanizam i zaštitu okoliša Grada Velike Gorice, sudjelovali smo i u samom vizualnom identitetu VG Festa, uredivši dva stabla eksponatima od plastike, na temu borbe protiv plastičnog zagađenja. Osmislili smo svojevrzne “plastične haljine” za stabla, od cvjetova napravljenih od plastičnih boca, i tako prezentirali svoj rad s recikliranim materijalima, a ujedno ukrasili prostor festivala.

Prema potrebi surađivali smo i sa slijedećim institucijama:

- Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- Agencija za odgoj i obrazovanje
- Centar za socijalnu skrb Velika Gorica
- Upravnim odjelom za predškolski odgoj, školstvo i šport – Grad Velika Gorica
- Upravnim odjelom za urbanizam i zaštitu okoliša Grada Velike Gorice
- Centar za djecu, mlade i obitelj, Velika Gorica
- Crveni križ, Velika Gorica
- Osnovna škola Eugena Kumičića, Velika Gorica
- Pučko otvoreno učilište Velika Gorica – Dječji odjel Gradske knjižnice, kazalište-dvorana Galženica
- Sekcija za predškolsku psihologiju Hrvatskog psihološkog društva
- Sekcija predškolskih pedagoga grada Zagreba i pridruženih članova
- Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG
- Poliklinika za zaštitu djece grada Zagreba
- Učiteljski fakultet u Zagrebu
- Lutkarski studio Kvak, „Putujuće kazalište“ Osijek, Produkcija Z“, „Budilica“
- Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja.

9. IZVJEŠĆA O REALIZACIJI GODIŠNJEG PLANA I PROGRAM RADA RAVNATELJA, PSIHologa, PEDAGOGA I VIŠE ZDRAVSTVENE VODITELJICE

9.1. IZVJEŠĆE O REALIZACIJI GODIŠNJEG PLANA I PROGRAM RADA RAVNATELJA

U pedagoškoj godini 2018/2019. realizirane su zadaće, sadržaji i aktivnosti ravnateljice kako slijedi:

- Pratila je, kontrolirala i nadzirala zadovoljavanje općih i posebnih potreba djeteta (prepoznavanje, pravodobnost i kvaliteta njihova zadovoljavanja)
- Pratila je, kontrolirala i nadzirala unapređivanje kvalitete življenja u vanjskom i unutarnjem prostoru vrtića (oprema, sigurnost, zdravlje, kvalitetno organizirane aktivnosti, fleksibilna organizacija cjelovitog odgojno-obrazovnog procesa, podgrupni rad), vođenje dosjea za djecu s posebnim potrebama i s teškoćama u razvoju
- poticala je i razvijala spoznaje i navike pravilne komunikacije u socijalnoj interakciji s drugom djecom i odraslima,
- snimala je odgojne situacije i procjenjivala kvalitetu odgoj.-obrazovnog rada svih radnika
- poticala je kvalitetu izvedbenog programa
- poticala je rad o svrsi i navikama u području brige za sebe i okolinu, te odgoja za održivi razvoj,
- osvješćivala je provođenje prava djeteta
- poticala je kvalitetan rad u području sigurnosti djeteta u prometu, u užem i širem okruženju
- poticala je rad na razvijanju intelektualnih sposobnosti djeteta (pažnje, pamćenja, mišljenja, koncentracije, opažanja, intelektualnih sposobno. operiranja količinskim, prostornim i vremenskim odnosima, o element. prirodnog i društvenog okruženja i njihovim odnosima),
- poticala je rad za nenasilno rješavanje sukoba u skladu s program vrtića
- poticala je različite oblike kreativnog izražavanja i stvaranja djeteta (govorom tijela, scenskim, likovnom, glazbenim izrazom i dr.), a osobito u posebnom programu
- poticala je poticajno okruženje za realizaciju djetetovih aktivnosti
- poticala je i podržavala obogaćivanje redovitog programa sadržajima iz kulture, sporta, stranih jezika (kraći programi) i dr.

- izradila je protokole praćenja i procjenjivanja kvalitete posebnih programa
- poticala je fleksibilnu organizaciju rada radi individualizacije odgojno-obrazovnog procesa,
- poticala je, kontrolirala i nadzirala oblikovanje poticajnog okruženja (materijalne sredine) u interakciji s roditeljima i ostalim radnicima vrtića, a osobito prema individualnom radu na projektu skupine i zajedničkim projektima vrtića
- ostvarila je edukativni i savjetodavni rad s odgojiteljima u pripremi, provođenju, evaluaciji i popularizaciji pedagoške prakse,
- podržavala je individualne, grupne i zajedničke oblike stručnog usavršavanja,
- podržavala je informativno-afirmativni rad
- poticala je edukativni i savjetodavni rad s odgojiteljima u radu na individualnim projektima skupine i na zajedničkim projektima vrtića
- vršila je kontrolu i nadzor vođenja normativne pedagoške dokumentacije
- pratila je, poticala i uvidjela primjerene oblike interakcije i komunikacije s djetetom, roditeljima i ostalim sudionicima u odgojno obrazovnom procesu
- ostvarila je pedagoško-instruktivan rad s odgojiteljima u pripremi roditeljskih sastanaka, rada u radionicama, individualnim razgovorima i uključivanju roditelja u odgojno-obrazovni proces
- ostvarila je edukativni i savjetodavni rad s pripravnicima, te provođenje plana i programa rada pripravnika,
- u suradnji sa stručnim suradnicima izradila je izvješće o pripravničkom stažu, evaluaciju i prijavu za stručni ispit
- poticala je i razvijala sigurnost djeteta u prometu
- pomagala je i podržala roditelje u izboru primjerenih programa za dijete:
 - obzirom na dob,
 - interes za određenu djelatnost,
 - potencijalne darovite sposobnosti djeteta,
- individualno je razgovarala s roditeljima novoupisane djece,
- poticala je zajednički boravak roditelja i djeteta prema unaprijed utvrđenom dogovoru i pripremi,
- pomagala je u prevladavanju prilagodbe i uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni proces u suglasju s odgojiteljima,

- snimala je odgojne situacije, evaluirala rezultate i prezentirala roditeljima, u suglasju sa stručnim suradnicima i odgojiteljima
- ostvarila je edukativno – savjetodavno – konzultativni rad s roditeljima u odgojnim situacijama kada to zahtijevaju
- pratila je indikatore uspješnosti prilagodbe i mijenjanje pedagoške prakse kada je to potrebno.
- Poticala je uključivanje roditelja u odgojno-obrazovni proces
- Povezivala se sa stručnim i društvenim čimbenicima u neposrednom okruženju i šire, radi obogaćivanja programa verificiranim sadržajima iz kulture, sporta i stranih jezika prema Godišnjem planu i programu odgojno obrazovnog rada
- Poticala je uključivanje djece i roditelja u raznovrsne aktivnosti u interakciji s društvenom sredinom i ostalim stručnjacima, radi obogaćivanja programa, cjelovitijih doživljaja i konkretnijih spoznaja djeteta,
- u povezivanju s društvenom sredinom poticala je takve emocionalno-socijalne odnose kojima će se poboljšati razina razumijevanja i doživljavanja programskih zadaća, sadržaja i aktivnosti,
- poticala je edukativni i savjetodavni rad prema iskazanim interesima svih subjekata u odgojno-obrazovnom procesu,
- napravila je evaluaciju indikatoru praćenja uspješnosti ostvarenih rezultata,
- izradila je izvješće i prezentirala ostvarene rezultate
- čitala je stručnu literaturu
- primijenila je nove spoznaje u neposrednom radu s djecom, odgojiteljima, roditeljima, i ostalim sudionicima u odgojno – obrazovnom procesu
- u suradnji s predstavnicima lokalne zajednice sudjelovala je na sastancima vezanim za pilot projekt „eUpisi“ i zaprimala je dokumentaciju za upis djeteta u jaslice/vrtić za pedagošku godinu 2018/2019. u prostorima Dječjeg vrtića Koraci te podatke unosila u aplikaciju e-Upisi
- sudjelovala je u svim oblicima stručnog usavršavanja, organiziranim od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Agencije za odgoj i obrazovanje, Gradskog ureda za odgoj i obrazovanja, fakulteta i verificiranih programa vanjskih suradnika

9.2. IZVJEŠĆE O RADU PSIHOLOGA

Stručna suradnica psihologinja Ana Miličić, prof. psih. je bila zaposlena na puno radno vrijeme, uz rad u zamjeni ravnatelja.

U ožujku 2019. je uspješno prošla redoviti Stručni nadzor Hrvatske psihološke komore nad radom psihologa zaposlenim u privatnom sektoru pod vodstvom Sande Puljiz Vidović, prof.

Pratila je psihofizički razvoj i napredovanje djece, postavlja razvojne zadaće i skrbi o psihičkom zdravlju djece. Posebno je važna uloga bila psihologa u prepoznavanju darovite djece i promišljanju razvojnih zadaća za njihovo napredovanje prema sposobnostima. Radila je i s djecom s teškoćama u razvoju i njihovim roditeljima na emocionalno- psihološkom snalaženju obitelji za kvalitetniju pomoć u odrastanju djeteta. Suradivala je u programima stalnog stručnog usavršavanja odgajatelja, s roditeljima i lokalnom zajednicom te unapređivala cjelokupan rad u dječjem vrtiću.

Ciljevi rada psihologa u ped. god. 2018/19. bili su :

- 1) U odnosu na dijete: Uočavanje i zadovoljavanje potreba djeteta; Doprinos povoljnom cjelovitom razvoju osobnosti djeteta i kvaliteti njegova življenja.
- 2) U odnosu na odgojitelje: Doprinos stručnoj kompetenciji odgojitelja usmjerenog na unapređenje odgojne prakse.
- 3) U odnosu na roditelje: Jačanje roditeljske funkcije i podrška roditeljima te zajednička suodgovornost za razvoj djeteta.
- 4) U odnosu na dječji vrtić i suradnju s vanjskim čimbenicima: Organizacija rada vrtića u funkciji zadovoljavanja potreba djeteta.

Zadaće psihologa u odnosu na djecu, roditelje i suradnike u ovoj pedagoškoj godini bile su:

- praćenje psihofizičkog razvoja djece, a osobito djece s posebnim potrebama
- inicijalni razgovori s roditeljima novoupisane djece
- formiranje odgojnih skupina prema dobi i interesima djece
- suradnja s roditeljima- individualni razgovori, letci i brošure za Kutiće roditelja
- savjetodavni rad

- suradnja s odgojiteljima oko planiranja i vrednovanja rada
- razvijanje pozitivne radne atmosfere i ugodne organizacijske klime u vrtiću
- razvijanje vještina emocionalne inteligencije kod suradnika
- korištenje i poticanje kod drugih vještina komuniciranja- aktivno slušanje, ravnopravna razmjena informacija, poštivanje sebe i drugoga, povjerenje...
- amortiziranje profesionalnog stresa kod odgojitelja
- planiranje rada i vođenje odgovarajuće dokumentacije.

Suradnja s roditeljima ostvarena je na sljedeće načine:

1) roditeljski sastanci

- a. informativni roditeljski sastanci u svakoj skupini povodom početka nove pedagoške godine (rujan 2018.)
- b. tematski roditeljski sastanci:
 - Spremnost za školu (radionica za roditelje djece školskih obveznika), veljača 2019.
 - Zdravstvena zaštita i pravilna prehrana djece te osamostaljivanje djece jasličke dobi, ožujak 2019.
 - Organizacija rada u dobno mješovitim skupinama, kolovoz 2019.

2) individualni razgovori (prema potrebi, kontinuirano kroz cijelu godinu)

3) inicijalni razgovori s roditeljima novoupisane djece (lipanj 2019.)

4) informativni i edukativni letci na panou za roditelje

5) ankete za evaluaciju programa i roditeljskih sastanaka – obrada anketa

Neposredan rad psihologa s djecom:

- praćenje prilagodbe novoupisane djece (rujan, listopad)
- praćenje psihofizičkog razvoja sve djece kroz razvojne liste po dobi (2 puta godišnje)
- identificiranje djece s potrebnim potrebama
- Izrađeno je 4 Individualiziranih odgojno-obrazovnih planova (IOOP) za djecu sa sljedećim posebnim potrebama: odgoda od polaska u školu (1), teškoće jezično-govorne komunikacije (1), socio-emocionalne teškoće (1), neurorizično dijete s habilitiranim distonim sindromom i poremećajima razumijevanja (1)

- Provedena su testiranja Testom spremnosti za školu (TSS) te napisana timska mišljenja za svako dijete školskog obveznika (N=26 (ožujak-travanj 2019.))

Suradnja s odgojiteljima i stručnim timom:

- 1) Praćenje rada na projektima po skupinama i projektu vrtića „Veliki lov na biljke“
- 2) Pomoć u planiranju, dokumentiranju i evaluaciji rada odgojitelja uvidom u pedagošku dokumentaciju odgojne skupine
- 3) Sudjelovanje na timskim mjesečnim planiranjima
- 4) Odgojiteljska vijeća
- 5) Pisanje timskih mišljenja o spremnosti za školu (travanj 2019.)
- 6) Uvođenje u rad odgojitelja pripravnika (N=3) i pomoć u pripremi za stručni ispit

Suradnja s lokalnom zajednicom:

- 1) Sudjelovanje na tribinama i predavanjima u sklopu Dječjeg tjedna (listopad 2018.) te u organizaciji velikogoričkog Centra za djecu, mlade i obitelji
- 2) Suradnja s osnovnom školom Eugena Kumičića u Velikoj Gorici u pripremi za školu djece polaznika našeg vrtića
- 3) Edukacije za proces e-upisa u ped. god. 2019/20. te postupak upisa i inicijalnih razgovora (svibanj-lipanj 2016.)

Psihologinja se redovito stručno usavršavala unutar vrtića na stručnim aktivima i izvan vrtića:

- Veljača 2019. završen Uvod u transakcijsku analizu (TA 101) (Jelena Vrsaljko)
- 1.4.2019. stručni skup „Sretni i kompetentni u inovativnom i otvorenom dječjem vrtiću" (dr. Hrvoje Handl)
- 2.4.2019. sudjelovanje na predavanjima u DV Žirek na temu razvoja predmatematičkih vještina i inkluzije djece s teškoćama u razvoju
- 17.5.2019. edukacija za psihologe: „IZVRŠNE FUNKCIJE I PONAŠANJE KOD NEURORIZIČNE DJECE I DJECE S RAZVOJNIM TEŠKOĆAMA“ (prof. Snježana Bilać)

- Sekcija predškolskih psihologa u organizaciji Hrvatskog psihološkog društva, sastanak 2 puta godišnje na sljedeće teme:
 - 27.11.2018. sastanak sekcije predškolskih psihologa u DV Jarun- Mogućnosti poticanja emocionalne kompetentnosti djece u vrtiću i školi (SMILE projekt)
 - 15.3.2019. sastanak sekcije predškolskih psihologa DV Radost- Predstavljanje priručnika udruge Adopta „To-to-tolerancija (vodič o poučavanju prihvatanja različitosti kod djece predškolske dobi)”
- Sudjelovanje na Odgojiteljskim vijećima unutar vrtića
- Aktivno sudjelovanje u Tjednu psihologije (veljača 2019.) organiziranjem radionice za roditelje na temu spremnosti za školu
- Čitanje stručne literature.

9.3. IZVJEŠĆE O RADU PEDAGOGA

Tijekom pedagoške godine 2018/2019. stručna suradnica pedagoginja je bila zaposlena u dječjem vrtiću Koraci na nepuno radno vrijeme od dva sata tjedno od 1.9.2018 – 30.4.2019.

U odnosu na popis poslova i radnih zadataka pedagoga izdvajamo ostvarene poslove:

- uvidi u odgojno obrazovni proces s ciljem praćenja zadovoljavanja potreba i interesa
 - djece
- ulogu odgojitelja u ostvarivanju bitnih zadataka i sadržaja rada
- praćenje djece s posebnim potrebama
- analiza i unapređivanje ekološkog konteksta u vrtićkim skupinama
- sudjelovanje na svim oblicima stručnog usavršavanja unutar i izvan vrtića
- sudjelovanje i izlaganje stručnih tema iz područja odgoja za održivi razvoj na Odgojiteljskim vijećima (N=5)

- praćenje rada odgojitelja i odgojitelja-pripravnika (N=2)
- vođenje i analiza pedagoške dokumentacije (za 5 odgojnih skupina)
- rad na projektima odgojnih skupina
- unapređivanje suradnje s roditeljima, novi oblici i sadržaji rada
- recenzija stručnih članaka za bilten Udruge Lijepa naša
- vođenje timskih refleksija odgojne prakse

Godišnjim planom i programom obuhvaćene su zadaće, sadržaje i aktivnosti koje je pedagog realizirao:

U ODNOSU NA DIJETE:

CILJ: Doprinostiti cjelovitom razvoju djeteta i kvaliteti njegova življenja.

Pedagoginja je pratila i poticala zadovoljavanje različitih potreba djeteta, što je obuhvaćalo realizaciju zadaća, sadržaja i aktivnosti:

- pratila je i procjenjivala zadovoljavanje općih i posebnih potreba djeteta (prepoznavanje, pravodobnost i kvaliteta njihova zadovoljavanja),
- unapređivala je kvalitetu življenja u vanjskom i unutarnjem prostoru vrtića, (oprema, sigurnost, zdravlje, kvalitetno organizirane aktivnosti, fleksibilna organizacije cjelovitog odgojno-obrazovnog procesa, podgrupni rad).
- razvijala je spoznaje i navike pravilne komunikacije u socijalnoj interakciji s drugom djecom i odraslima,
- snimala je odgojne situacije i procjene kvalitete odgojno-obrazovnog procesa,
- poticala je rad na razvijanju kompetencije učiti kako učiti i intelektualnih sposobnosti djeteta (pažnje, pamćenja, mišljenja, koncentracije, opažanja, intelektualnih sposobnosti operiranja količinskim, prostornim i vremenskim odnosima, o elementima prirodnog i društvenog okruženja i njihovim odnosima) kroz rad s odgojiteljima na kontekstualnim uvjetima
- poticala je poticajno okruženje za realizaciju djetetovih aktivnosti

- poticala je i podržavala obogaćivanje redovitog programa sadržajima iz kulture, sporta, stranih jezika

U ODNOSU NA ODGOJITELJE I DRUGE RADNIKE:

CILJ: Poticanje stručno-kompetentnog rada odgojitelja, usmjerenog na unapređivanje pedagoško- psihološke i didaktički metodičke prakse u interakciji s djecom, roditeljima, stručnim timom, ravnateljem i ostalim suradnicima-

- snimala je odgojne situacije i evaluirala dobivene rezultate
- ostvarila je pedagoško-instruktivni rad (planiranje zadaća, sadržaja i aktivnosti, poticanje timskog rada, primjerenost vođenja cjelovite pedagoške dokumentacije, rad na individualnim projektima skupine i edukativno savjetodavni rad u pripremi, provođenju, evaluaciji i popularizaciji pedagoške prakse
- poticala je rad u malim grupama – indikatori praćenja rada na individualnim projektima
- poticala je oblikovanje poticajnog ekološkog okruženja (materijalne sredine) u interakciji s roditeljima i ostalim radnicima vrtića, a osobito prema individualnom radu na projektu skupine i zajedničkim projektima vrtića (projektni rad odgojitelja)
- poticala je individualne, grupne i zajedničke oblike stručnog usavršavanja
- vodila je timske refleksije prakse s ciljem boljeg razumijevanja djeteta, uloge odgojitelja u odgojno obrazovnom procesu i unapređivanja odgojne prakse
- edukativno i savjetodavno je radila s odgojiteljima u radu na individualnim projektima skupine, kao i na pripremi za završno izlaganje projekata skupine
- pedagoški-instruktivno je radila s odgojiteljima i pratila neposredni rad i pedagošku dokumentaciju skupine te je odgojiteljima prezentirala analizu vođenja pedagoške dokumentacije i snimala različite odgojne situacije (praćenje indikatora uspješnosti i pomoć u izradi istih, analizi, izradi zaključaka i prijedloga za daljnji rad).

- poticala je primjerene oblike interakcije i komunikacije s djetetom, roditeljima i ostalim sudionicima u odgojno obrazovnom procesu
- edukativno i savjetodavno je radila s pripravnicima,
- izradila je plan i program pripravničkog staža i pratila realizaciju, prisustvovala oglednim aktivnostima odgojitelja.
- izradila je izvješće o pripravničkom stažu, evaluaciji i vođenju propisane dokumentacije,

U ODNOSU NA RODITELJE:

CILJ: Jačanje roditeljske funkcije i podrška roditeljima u suodgovornosti za razvoj djeteta. Razvijanje povjerenja u odgojitelje i vrtić.

- inicirala je i pratila neke nove oblike uključivanja roditelja u neposredan odgojno obrazovni proces: Hrvatski tradicijski doručak, Večer matematike, Zelena akcija s roditeljima
- u suradnji s psihologom poticala profesionalne kompetencije odgojitelja za vođenje komunikacijskog roditeljskog sastanka
- vodila je komunikacijsku radionicu za roditelje na temu Priprema djece za školu, te inicirala uvođenje evaluacijskog listića za roditelje
- unapređivala je i pismene oblike komunikacije s roditeljima putem roditeljskih kutića i izradom ekoloških letaka
- poticala je interakciju s roditeljima u svim etapama djelatnosti vrtića

U ODNOSU NA DRUŠTVO:

CILJ: Utjecaj na prihvaćanje i uvažavanje stavova o djetetu i ulaganje društva u organizacijske, kadrovske i materijalne uvjete rada. Razumijevanje prezentirane prakse vrtića u zadovoljavanju potreba djeteta.

- poticala je povezivanje sa stručnim i društvenim čimbenicima u neposrednom okruženju i šire
- poticala je edukativni i savjetodavni rad prema iskazanim interesima svih subjekata u odgojno-obrazovnom procesu,
- evaluirala je postignute rezultate

OSOBNOSTRUKNO USAVRŠAVANJE :

CILJ: Stjecanje novih teoretsko – praktičnih spoznaja iz oblasti predškolskog odgoja i obrazovanja i primjena u praksi.

Pedagoginja se redovito stručno usavršavala unutar i izvan vrtića u skladu s najnovijim pedagoško-psihološkim spoznajama:

- proučavala je noviju stručnu literaturu na temu Senzorne integracije, Timskega rada, Znanstvene pismenosti u dj. vrtiću , Odgoja za održivi razvoj, Danskom odgoju, Empatiji.

Sudjelovala u svim oblicima stručnog usavršavanja, organiziranim od strane Ministarstva prosvjete i sporta, Agencije za odgoj i obrazovanje, Gradskog ureda za odgoj i obrazovanje, sudjelovala u radu Sekcije predškolskih pedagoga grada.

Izvješće pripremila: Vesna Smojver, prof.

9.4. IZVJEŠĆE O REALIZACIJI GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA MEDICINSKE SESTRE

CILJ: poticanje pravilnog rasta i razvoja putem zadovoljavanja njihovih potreba, unapređivanje zaštite zdravlja te kontroliranje higijenskih uvjeta.

Realizirane su zadaće, sadržaji i aktivnosti kako slijedi:

U ODNOSU NA DIJETE:

- usklađivala je postupke doma i vrtića glede zadovoljavanja primarnih potreba djeteta
- pratila je provođenje obveznog cijepljenja djeteta prema kalendaru cijepljenja
- dogovarala je i usklađivala postupke za provođenje eventualnih izvanrednih higijensko-epidemioloških mjera
- putem zadataka u odgojno- obrazovnom procesu mijenjala je loše navike u prehrani te usvajali zdrav način prehrane.
- osiguravala je uvjete za pravilno izmjenjivanje dnevnih aktivnosti uvažavajući individualne potrebe djece: prehrana, tekućina, odmor, kretanje
- osiguravala je higijenu: prostora, opreme, igračaka i okoliša
- osmišljavala je sadržaje boravka djece na zraku
- skrbila je za primjerenu odjeću i obuću za vrijeme boravka u unutarnjem i vanjskom prostoru
- pratila je tjelesni razvoj djece
- vršila je antropometrijska mjerenja djeteta i pratili rast i razvoj: (težine,visine,relativne težine, percentila visine i težine djece).
- Poticala je kod djeteta usvajanje kulturno –higijenskih navika, zdravog načina prehrane i brigu za vlastito zdravlje
- uvodila je Registar djece s posebnim potrebama i ostalu propisanu dokumentaciju

U ODNOSU NA ODGOJITELJE I DRUGE RADNIKE:

- dogovarala je i usklađivala postupke za provođenje eventualnih izvanrednih higijensko-epidemioloških mjera
- unapređivala je kulturu prehrane
- educirala je sve djelatnike vrtića u higijensko-sanitarnom i zdravstvenom pogledu.
- educirala je djelatnike iz prve pomoći
- educirala je pripravnike iz područja zdravstvene zaštite djece

U ODNOSU NA RODITELJE:

- prikupljala je važne podatke od roditelja te analiziranje zdravstvene dokumentacije radi utvrđivanja zdravstvenog statusa djeteta
- usklađivala je postupke doma i vrtića glede zadovoljavanja primarnih potreba djeteta
- upoznavała je roditelje s planiranim zajedničkim zadaćama na očuvanju zdravlja djece
- surađivala je s roditeljima pri sakupljanju podataka o bolestima i izostancima djece
- upoznavała je roditelje sa zdravstvenim programom vrtića
- dogovarala je i usklađivala postupke za provođenje eventualnih izvanrednih higijensko-epidemioloških mjera
- ostvarila je edukativno – savjetodavno – konzultativni rad s roditeljima kroz sljedeće roditeljske sastanke: Pravilna prehrana djece u jaslicama

OSOBNOSTRUČNO USAVRŠAVANJE:

- Čitala je stručnu literaturu
- Sudjelovala je u svim oblicima stručnog usavršavanja, organiziranim od strane Ministarstva prosvjete i sporta, Agencije za odgoj i obrazovanje, Gradskog ureda za odgoj i obrazovanje, fakulteta i verificiranih programa vanjskih suradnika
- Primijenila je nove spoznaje u neposrednom radu s djecom, odgojiteljima, roditeljima, ST i ostalim sudionicima u odgojno – obrazovnom procesu

U ODNOSU NA DRUŠTVO:

- Surađivala je s ustanovama u koje idu djeca na obradu i tretman (Centar SUVAG, Dječja bolnica Klaićeva, KB Šalata, Goljak, Centar za komunikaciju, Srebrnjak, Poliklinika Sabol, Poliklinika Stojčević, Klinička bolnica Sestara Milosrdnica)
- Surađivala je sa Zavodom za javno zdravstvo
- Surađivala je sa strukovnim organizacijama radi stručnog usavršavanja
- Sudjelovala je u promidžbi rada vrtića

- Izvješćivala je i prezentirala dostignuća vrtića u ostvarivanju društvenih opredjeljenja i na stručnom planu-popularizacija dostignuća odgojne prakse stručnim materijalima u stručnoj periodici, savjetovanjima, seminarima...

U ODNOSU NA RAVNATELJA:

- Radila je na pripremi plana i programa vrtića - potpora i pomoć u organizaciji rada, odabir prostora za odgojnu skupinu, odabir odgojitelja i partnera u odgojnoj skupini, raspored djece po odgojnim skupinama i objektima, radno vrijeme odgojitelja, fleksibilna organizacija rada, podgrupni rad u vrijeme rada oba odgojitelja,
- Izradila je Godišnji plan i program rada medicinske sestre
- Poticala je obogaćivanje programa iz kulture, sporta i stranih jezika

U ODNOSU NA STRUČNI TIM

- Uskladila je djelovanje u planiranju i provođenju programskih zadaća vrtića
- Uskladila je planove stručnih suradnika,
- Definirala je pojedinačne zadaće,
- Radno je dogovarala o timskom djelovanju stručnih suradnika,
- Osiguravala je uvjete za realizaciju plana i programa vrtića
- Poticala je kontinuirani timski rad na zajedničkim projektima vrtića i individualnim projektima odgojnih skupina
- Ostvarila je mentorski rad s pripravnicima i studentima,
- Uključivala je u znanstvena istraživanja i rad na projektima u skladu s potrebama vrtića
- Sastavljala je jelovnik u skladu s normativima prehrane
- Dnevno je provjeravala kvalitetu i kvantitetu hrane
- Izradila je jelovnik za djecu s posebnim potrebama u prehrani –alergije na pojedinu hranu te nadzor primjene planiranog u praksi svakodnevno.

- putem zadataka u odgojno-obrazovnom procesu mijenjala je loše navike u prehrani te usvajala zdravog načina prehrane
- uvodila je raznolikosti u prehrani
- osmišljavala je sadržaje boravka djece na zraku
- pratila je djecu na rekreativne programe i izlete u prirodi
- pratila je tjelesni razvoja djece
- radila je antropometrijska mjerenja
- izradila je plan sanitarno-higijenskog održavanja vrtića

10. ZAKLJUČCI S PRIJEDLOZIMA ZA DALJNI RAD

- **Ustrojstvo rada** postavili smo u skladu s potrebama i pravima djece, tako da omogućavamo provođenje kvalitetnog programa i siguran smještaj djece u vrtić. Radno vrijeme jaslica i vrtića cjelovito se prilagođavalo potrebama djece i roditelja, što je uključivalo i raspored radnog vremena svih djelatnika vrtića.
- Intenzivirali smo **fleksibilnu organizaciju cjelovitog programa vrtića** u vrijeme rada oba odgojitelja te omogućavali provođenje individualiziranog pristupa u radu s djecom i provođenje različitih vrsta i sadržaja rada (šetnje, posjete, aktivnosti u povrtnjaku i cvjetnjaku, recikliranje, glazbene aktivnosti i dr.)
- Veliki doprinos **unapređivanja materijalne sredine** pridonijeli su odgojitelji u suradnji s roditeljima, prikupljanjem pedagoški neoblikovanih materijala i stvaranjem novih vrijednosti, kao i prestrukturiranjem i nadopunom različitih centara igara.

- **Provodeći njegu i skrb za tjelesni rast i razvoj** djece uspješno smo realizirali glavne zadaće, sadržaje i aktivnosti (zdravlje djece, prehrana, poštivanje higijensko zdravstvenih standarda)
- **Odgojno obrazovni rad uspješno je ostvaren** kako u redovitom programu, tako i u posebnim programima. U vrtićkim skupinama primjenjuje se projektna metoda u radu, koju i nadalje treba unapređivati. U skupinama uspješno se provodio rad s djecom s posebnim potrebama, koji su bile razvojno prolazne.
- **Suradnju s roditeljima** procjenjujemo zadovoljavajućom. Uspješno su ostvareni već tradicionalni oblici suradnje kroz blagdanske radionice, Večer matematike, završne svečanosti. Unapređivanje suradnje potrebno je u pismenoj komunikaciji s roditeljima, značajnijem uključivanju roditelja u neposredan odgojno obrazovni proces i provedbi individualnih razgovora s roditeljima.
- **Stručno usavršavanje** provodilo se kroz individualne i grupne oblike rada. Dominantne stručne teme u grupnim oblicima usavršavanja su teme iz područja odgoja za održivi razvoj te unapređivanje komunikacije s roditeljima.

Možemo zaključiti da smo Godišnji plan i program vrtića za 2018/2019. godinu uspješno realizirali.

Na osnovu valorizacije rada u ovoj pedagoškoj godini, predlažemo bitne zadatke za slijedeću:

1. Održavati i obnavljati status Ekoškole uključivanjem u nove projekte iz područja odgoja za održivi razvoj.
2. Unapređivati suradnju s roditeljima kroz značajnije uključivanje roditelja u neposredan odgojno obrazovni rad, individualne razgovore i pismenu komunikaciju s roditeljima.
3. Stručno usavršavanje odgojitelja unaprijediti vođenjem mapa profesionalnog usavršavanja, timskim radom na planiranju i vrednovanju odgojno obrazovnog rada i kvalitetnom dokumentiranju odgojno obrazovnog procesa.